

AVENTURI ÎN PĂDURE
NIKOLAI HAITOV

În 1967, a fost lansată renumita carte a lui Haytov - Aventuri în pădure (Divi razkazi). De cînd a fost publicată în zece ediții în Bulgaria și tradusă în 28 de limbi, inclusiv în chineză , este considerată una dintre cele mai reușite opere literare moderne bulgare. Cartea este inclusă în colecția istorică UNESCO.

Cuprins

LUPTĂ VOINICEASCĂ

Puternic şi fioros, vîntul purta un nume straniu, care—ţi dădea fiori. Pe unde trecea, Frînge—arbori (căci aşa îl chema), lăsa în urmă crengi rupte, arbori dezrădăcinaţi, răpuşi, doborîţi cu sutele ba chiar cu miile.

Era un vînt tăios, rece şi hain. Se năpustea asupra pădurii s—o facă una cu pămîntul, astfel ca nimic să nu—l împiedice, nimic să nu—i mai stea în cale şi să—i stingherească goana turbată ! Înarmat cu mii de bice, şfichiuia, călca totul în picioare, strecurînd spaima pînă şi în vietăţile pădurii...

Fagii, copaci curajoşi de altfel, s—au pitulat prin vîlcele, brazii înalţi, viguroşi, nu se mai încumeteau să apară pe creste. Chiar şi falnicii stejari, de teama lui, ocoleau locurile bîntuite de vînturi. Numai sprintenii şi mlădioşii pini nu se temeau de el, iar cel mai curajos dintre ei rămînea bătrînul şi viteazul Pin de pe vîrful Ostra—Ciuka[1]. Lui puţin îi păsa de Frînge—arbori ; în loc să fugă de el, îl înţepa cu acele, îl şfichiuia cu crengile şi nici gînd să i se închine, ba dimpotrivă, îi punea piedică rîzîndu—i batjocoritor în faţă.

De aceea şi Frînge—arbori, la rîndul său, era foarte crud cu Pinul : se izbea în el orbeşte, îi smulgea acele, îi încovoia crengile, îi brăzda tulpina şi dispărea pe neaşteptate, pentru a se năpusti din nou asupra lor cu înverşunare năprasnică, ca să—l zgîlţîie, să—l smulgă, să—l doboare în sfîrşit de pe înălţimi.

Aceste atacuri furioase l—au transformat pe Pin, dintr—un copac liniştit şi domol, într—un adevărat oştean : ramurile îi erau ascuţite ca nişte săbii îndreptate mereu împotriva vîntului, gata oricînd să—l înfrunte. Acele—i puternice şi rare erau ţepoase, tulpina noduroasă şi răsucită. Rădăcinile... nu, nu mai erau rădăcini, ci mai curînd nişte gheare uriaşe, înfipte în trupul dur al stîncii.

O sută de ani a durat vrajba şi războiul dintre vînt şi Pin. O sută de ani de încleştări, vuiet şi urlete, încît asurziseră înălţimile. Dar în loc să cadă sau să se frîngă, Pinul se oţelea tot mai mult. Nici vîntul nu se lăsa mai prejos. în loc să obosească, devenea tot mai turbat. în cele din urmă, călit de experienţa seculară, Frînge—arbori hotărî să întreprindă un ultim atac nimicitor.

Toată vara vîntul a stat pitit şi n—a scos o şoaptă. Berzele au plecat în ţările calde, a venit toamna şi de—abia atunci a apărut şi el, gonind din urmă sute de nori negri şi groşi. I—a mînat tocmai spre Ostra—Ciuka, i—a pieptănat, i—a dichisit şi—a împînzit cu ei tot cerul. Apoi a dispărut pe neaşteptate, la fel cum venise. Norii, grei de atîta umezeală, atîta aşteptau şi s—au pornit să toarne, de nu se mai opreau.

Pinul se bucura de această ploaie, căci stînca era uscată şi el era însetat nevoie mare. Dar nu bănuia că tocmai aici se ascunde o capcană perfidă, un pericol de moarte, pregătit de Frînge—arbori.

Nu şi—a dat seama nici atunci cînd adierea tăioasă a vîntului a transformat picăturile de apă în fulgi uşori, pufoşi. Şi nici chiar mai tîrziu, cînd fulgii au început să se adune pe el, acoperindu—i ramurile. Neştiutor, Pinul se bucura ca un copil de veşmîntul lui de iarnă ; ba chiar zîmbi văzînd că adierea lui Frînge—arbori prinde a se înteţi. Dar iată că vîntul se năpusti asupra copacului, învîrtejînîndu—se şi transformîndu—se într—o furtună de zăpadă. Abia atunci bă—trînul Pin simţi cu groază cum cămaşa lui de nea se preface într—o armură de gheaţă. Acum îşi dădea seama că vicleanul Frînge—arbori l—a încătuşat printr—un şiretlic.

„S—a isprăvit cu mine! se gîndi Pinul. Parcă—l văd pe ticălosul ăsta că începe să mă zgîlţîie şi, împovărat cum sînt cu acest morman de gheaţă, o să mă prăbuşesc în prăpastie, zdrobit şi învins." A dat să strige, dar strigătul i—a fost înăbuşit de furtuna haină. Copacii nu i—au auzit strigătul, dar cerul l—a auzit, pesemne, căci norii s—au dat la o parte şi printr—o crăpătură s—a arătat Soarele, îngrijorat de strigătele lui. Ştia cît de viteaz este Pinul şi cît de de răutăcios e Frînge—arbori, cît de mult se chinuieşte Pinul să tragă după el pădurea spre înălţimi, în timp ce Frînge—arbori o împinge tot mai mult în văgăuni. Şi a hotărît să—l ajute.

Mîrîind fioros, vîntul bătea ultimul piron în platoşa de gheaţă a Pinului, cînd deodată primele raze au ajuns la piron şi l—au topit în mîinile lui. Frînge—arbori a început să sufle cu putere, mînios, dar el, care se juca cu norii, nu putea opri razele de soare, şi ţurţurii de gheaţă se topeau repede transformîndu—se în picături. Atunci Frînge—arbori s—a repezit asupra Pinului, dar prea tîrziu, căci, în loc să—l rupă, l—a scuturat doar de zăpadă. Pinul şi—a îndreptat din nou semeţ ramurile ascuţite şi a început să—l ghiontească pe vînt în coaste, rîzînd batjocoritor. Iar vîntul s—a dat de—a berbeleaca pînă în jos, s—a

[1] Dealul ascuţit.

făcut ghem şi s—a ascuns într—o vîlcea, gemînd şi lingîndu—şi rănile.

De durere sau de ruşine, cine ştie? vîntul zgribulit s—a ascuns pe undeva o bună bucată de vreme. Unii copaci tineri, nesocotiţi la minte, credeau că Frînge—arbori n—o să se mai întoarcă niciodată din împărăţia frigului, dar cei bătrîni, care au înfruntat la viaţa lor multe viforniţe, îşi clătinau cu neîncredere ramurile rănite. Cunoşteau ei perfidia duşmanului lor de veacuri şi orice acalmie îi alarma. Ei ştiau că acalmia îi face pe copaci leneşi şi delăsători, le slăbeşte rădăcinile şi ramurile, iar cînd Frînge—arbori s—o arăta iar, o să doboare la pămînt nu un copac—doi, ci o pădure întreagă. Copacii cei bătrîni ştiau aceasta şi aşteptau cu înfrigurare noul atac al viuiului.

De pe vîrful Ostra—Ciuka, Pinul a observat cel dintîi apariţia vîntului. Era într—o după—amiază călduţă de iunie. Albinele, venite după polen, au părăsit imediat pajiştea suculentă şi dulce zumzăind alarmate, şi s—au dus la stupurile lor. Rîndunelele au început să ciripească neliniştite, zburînd aproape de pămînt. De jos le ţinea de obicei isonul rîuleţului somnoros ; de data asta însă avea o voce puternică şi îngrozită. Dinspre apus a apărut un nor negru, apoi s—a pornit un vînticel tăios şi acele pinilor au prins a şuiera : „alarmă !".

...Pinul ştia că Frînge—arbori se ascunde pe după norul cel negru. Şi se întreba : „Oare ce armă va mai folosi de astă dată vechiul meu duşman ? Cu bicele lui nu—mi poate smulge decît cîteva ace. Dar dacă mă izbeşte cu furie ? Ei şi ! Parcă numai o dată a încercat el să mă doboare şi s—a lăsat păgubaş ? Dar dacă mă acoperă iar cu gheaţă *şi* chiciură ? Asta—i bună ! Gheaţă în iunie ? Ha—ha—ha !" rîse Pinul din toată inima şi ramurile lui au început să freamăte cu ironie şi dispreţ.

Bietul Pin naiv ! Nici nu bănuia că rîsul acesta o să—l coste scump... Soarele însăşi şi—a acoperit ochii văzînd cum vîntul ţinteşte de astă dată nu Pinul, ci norul. El umfla un nor, doi şi—i izbea cu putere unul într—altul, scoţînd fulgere şi trăsnete asurzitoare. Apoi umfla alţi nori, pe care—i trîntea iar unul într—altul... Aceştia zburau, se ciocneau, bubuiau şi trăsnet după trăsnet mugea de parcă se prăvălea munte peste munte.

Norii se înfruntau scoţînd cascade de fulgere care brăzdau cerul neguros, luminîndu—l cu o puzderie de scîntei ce se abăteau cu bubuituri asurzitoare peste pămînt, zguduindu—l.

Era oare pămîntul ţinta vîntului ? O—o—o, nu ! El voia să trimeată un trăsnet Pinului, să—i dea foc, să—l reteze din rădăcină. în furia lui însă nu reuşea să—l ochească şi fulgerele loveau cînd în stînga, cînd în dreapta, cădeau în piatră şi se stingeau la iuţeală, aşa cum se aprinseseră. Păsărelele, amuţite de groază, se strîngeau una lîngă alta prin scorburi, pădurea întreagă vuia sinistru, înspăimîntată de moarte.

Singur Pinul nu se văicărea, ci doar scrîşnea din dinţi a mînie şi indignare, căci era silit să stea nemişcat şi să aştepte.

...Dar nu—i fu lungă aşteptarea. Un fulger, unul dintre multele fulgere, îl nimeri în cele din urmă, îi frînse vîrful şi trecînd prin coajă, i se înfipse în rădăcină. Cu siguranţă c—ar fi despicat tulpina în două dacă nu era atît de noduroasă şi răsucită. Se auzi doar o bubuitură năprasnică şi în aer se răspîndi un miros de coajă pîrjolită. Vîntul chicoti sarcastic, dar rîsul i se opri în gît, căci prin norul de fum al luptei observă că Pinul, deşi cu vîrful rupt, stă pe Ostra—Ciuka tot atît de falnic ca mai înainte.

Pe cer alergau nori zdrenţuiţi. Fulgerele, ude de ploaie, nu mai scăpărau. Atunci Frînge—arbori înşfacă vîrful retezat al Pinului şi cu acest trofeu o luă la goană, urmărit de huiduielile arborilor.

Este adevărat că fulgerul răneşte şi că rana lui doare. Dar nu—i durere mai mare decît batjocura şi umilinţa. întrebaţi—l pe vînt, care a simţit pe propria lui piele înţepătura batjocurei, şi aceasta l—a determinat să recurgă la ultimul şi cel mai disperat mijloc.

Acesta a fost într—adevăr un procedeu josnic care a indignat întreaga pădure. Pînă şi pietrele, cu toate că li se spune că sînt „reci" şi „insensibile", roşesc cînd îşi amintesc de ce a făcut vîntul. Iar Fagul din

vale, cel bătrîn de trei secole, de durere şi—a lepădat într—o clipă tot frunzişul.

Dar să vedem ce s—a întîmplat în acea zi de vară, cea mai grea zi pentru pădure şi pentru arborii ei ?

Dacă vă amintiţi, vîntul, după lupta cu fulgere şi trăsnete, a luat cu el vîrful secerat al Pinului şi a fugit. Voia să se ascundă, să scape de batjocură, dar unde ? Şi ce credeţi? S—a pitit într—un horn din cătunul Pletvar.

Dar nici nu se aşezase bine în horn, nici n—apucase să se cuibărească ca lumea, că de jos s—au şi auzit strigăte şi ocări.

—Ah, blestematul ăsta de fum, iar vine în casă ! Ah, lemnele astea ude care nu ard ! Nenorocita asta de sobă care nu trage...

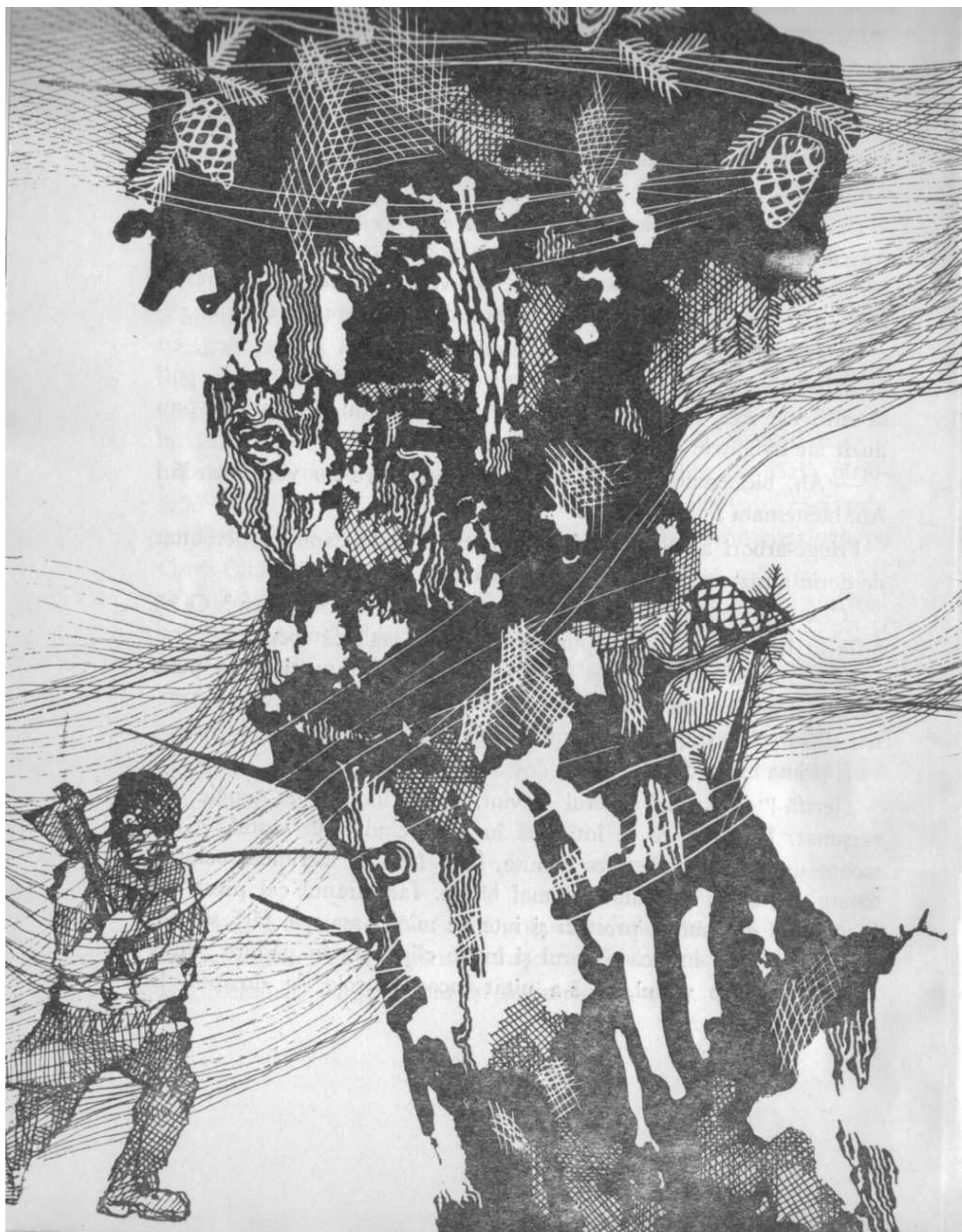
Ocările au încetat şi se auzea cum cineva suflă în foc lung, cu îndîrjire, dar degeaba, căci — vîntul odată cuibărit în horn — poţi să sufli cît vrei, tot nu faci nimic. Atunci suflatul s—a oprit şi s—au auzit iar strigătele unui bărbat furios.

—Ah, blestematele astea de lemne verzi care nu vor să ardă ! Ah, blestemata asta de viaţă !

Frînge—arbori asculta blestemele ţăranului şi în capu—i înfierbîntat de dorinţa răzbunării încolţi treptat o idee sinistră.

„Ce—o să facă oare ţăranul ăsta dacă nu plec din horn ? O să sufle în foc cît o să sufle, pînă ce—o să înţeleagă că focul nu—l poţi aprinde numai suflînd, ci şi cu surcele de brad. Atunci îşi va pune barda pe umăr şi se va duce în pădure ca să—şi facă surcele. Şi pentru că surcele găseşti mai ales în pomii răniţi, Pinul, rănit de fulger, va fi prima lui jertfă !".

„Jertfă !" La auzul acestui cuvînt, vîntul începu să ţopăie înverşunat. Dar ştiţi ce se întîmplă în horn cînd saltă vîntul ? Soba scoate un fum atît de gros şi iute, încît face să lăcrimeze ochii şi scoate din minţi pe omul cel mai blajin. Iar ţăranul cel prost din Pletvar nu era numai prost ci şi iute de mînie, aşa, că, fără să mai stea pe gînduri, înşfacă toporul şi într—o clipă era în pădure. După cum prevăzuse vîntul, el s—a uitat încoace—încolo, la dreapta, la stînga, şi a zărit sus Pinul cel rănit. Atunci şi—a luat călcîiele la spinare şi s—a urcat pe Ostra—Ciuka. Acolo s—a oprit, şi—a scuipat în palme şi s—a pus pe treabă : „Trosc, tro—osc, tro—osc !"

După ce furtuna cu tunete şi fulgere s—a potolit, pădurea se pregătea să picotească, dar deodată i—au ajuns la urechi loviturile de topor. Copacii au început să tremure, ascultînd înfriguraţi, zguduiţi de presimţiri sumbre. Apoi au auzit şi urletele triumfătoare ale vîntului.

—Vooi, arbo—ori fricoşi, priviţi sfîrşitul Pinului şi tremuraţi ! Să vedeţi cum se va rostogoli în vale, zburînd în mii de ţăndări ! Tremuraţi ! Luaţi aminte cum ştie să se răzbune Frînge—arbori, îi ameninţa vîntul şi sufla, şi mîrîia, şi—şi arăta colţii, triumfînd de succesul planului său diabolic.

Dar prietenii Pinului nu dorm

Prima vietate din pădure care a auzit lătratul lugubru al securii a fost Păianjenul. El se pregătea să sfîşie o muscă abia căzută în plasa lui, cînd deodată i—a răsunat în urechi, scurt şi puternic : „Trosc, trosc". Acest sunet l—a uluit atît de mult, încît, speriat, a uitat de pradă.

Înţelese de ce vuiau îngrijoraţi copacii de pe Ostra—Ciuka : murea un frate de—al lor. De ce s—a speriat însă Păianjenul ? Ca să nu lungim vorba, Păianjenul s—a speriat pentru că era cel mai deştept dintre jivinele pădurii. Stînd la pîndă prin ungherele întunecoase ale pînzelor lui, observa ore întregi tot ce se petrece în jurul său, socotea şi chibzuia zile şi nopţi de—a rîndul.

El socotise, de exemplu, că zilnic omoară cîte treizeci şi patru de muşte. Fiecare muscă matură, după cum se ştie, naşte cîte două sute de musculiţe, astfel că Păianjenul micşora zilnic neamul muştelor cu cîte şase mii opt sute. Dar nu era numai el singur ! Cîţi păianjeni nu există în pădure ? Şi cîte muşte omoară ei? Cîtă frunză şi iarbă !

„Şi ce răsplată capăt eu de la oameni pentru că micşorez numărul muştelor din lume? cugeta Păianjenul. Numai hulă şi ocară. Mi se spune că—s „perifid" şi „vampir". Şi asta pentru că omor legiuni întregi de spurcăciuni muşcătoare. Pe cînd vulpii îi dau rang de .„cumătră", scriu despre ea în cărţi, deşi gîtuie zeci de găini ale oamenilor, cînd una i—ar ajunge ca să se sature. Mă rog, există raţiune şi dreptate în toate astea ? Ca să nu mai vorbim de oamenii mintoşi care taie pădurea. Ce trai ar mai fi şi ăsta, să nu găseşti două crenguţe de care să—ţi agăţi plasa de vînătoare ? Să nu ai nici umbră, nici apă, nici răcoare! Cum să vieţuieşti pe asemenea pămînt ?"

Auzind icnetul loviturilor de topor, Păianjenul hotărî : „Dacă toporul dă tîrcoale pe aici, e vai şi—amar de capul meu! Unde îmi mai agăţ pînzele? Şi ce mă fac de—acum înainte? Că fără adăpostul copacilor, vîntul mă zboară ca pe—un fulg. Vîntul, nemernicul, care chicoteşte acolo sus, pe culmea dealului. Cum?! Pe culmea dealului? Păi acolo—i Pinul! Să părăsim noi Pinul tocmai în clipa cea mai grea ? mai că strigă Păianjenul. O, nu, asta nu! se cutremură el. Blestemat să fiu dacă nu ridic întreaga suflare a pădurii în apărarea lui !"

Toate acestea îi trecură fulgerător prin minte, între cea de—a doua şi a treia lovitură de topor. Cînd se auzi a patra izbitură, hotărîrea era luată şi pusă în aplicare : părăsindu—şi jertfa, Păianjenul se caţără iute pînă în vîrful copacului din apropiere şi, legînd cu o îndemînare extraordinară un fir, începu să—l întindă către arborii învecinaţi, unde alţi păianjeni îi continuară munca. La cea de—a cincea şi a şasea lovitură de topor, firul de telegraf al pădurii împînzise întregul codru.

Nu întîrzie nici telegrafistul — Ciocănitoarea cea cu ciocul gros. Trezită şi ea mai adineauri de topor, sări ca arsă din scorbură şi începu să ciocănească semnalul de alarmă : „Ta—ta—ta, ti—ta, ta—ta—ti..."

Auzind semnalul odată cu izbiturile securii, repetate în ecou, Gaiţa începu să ţipe : „Bal—tag, bal—tag, bal—tag !" Acest ţipăt sălbatic şi disperat, făcînd ocolul întregii păduri, ajunse în toate cotloanele, cuiburile şi scorburile. Păsărele somnoroase tresăreau ca muşcate de şarpe, băteau din aripi şi, avîntîndu—se, făceau rotocoale mari pe cer.

La cuvîntul „bal—tag", veveriţele ciuliră urechile :

„Bal—tag ? Dar asta—i securea, toporul ! îşi amintiră de vechea pădure tăiată, în care au trăit înainte de a se muta aici. Scorburile nimicite, pieirea a sute de veveriţe rămase fără adăpost, în fuga lor îngrozită din calea stihiei. Mai bine ne jertfim noi decît să lăsăm pădurea doborîtă ! se gîndeau ele. Ce fel de veveriţe am mai fi, dacă n—am avea pe ce să ne căţărăm ? Veveriţa fără copaci e şobolan, nu veveriţă ! O cîrtiţă care se ascunde sub pămînt ! Da, pentru noi moartea—i de o mie de ori mai dulce decît soarta cîrtiţei, care nu ştie ce minunată e necuprinsa strălucire a zilei !"

—La luptă ! strigară în cor veveriţele. Victorie sau moarte ! Mai bine moartea, decît !...

Furnicile, oprindu—se şi ele din sîrguincioasele lor preocupări, convocara o adunare pe întregul furnicar.

Cînd toate furnicile se strînseră în sala tronului, bătrîna regină—mamă se ridică în picioare şi întrebă cu glas încet, demn :

—Bal—tag ? Am auzit eu bine ? Toate încuviinţară :

—Da, baltag ! Toporul !... Auziţi cum muşcă i

—Rău ! clătină din cap, bătrîna Furnică, după o lungă tăcere. Căci în hrisoavele furnicăreşti stă scris: „Nu există furnici de pădure fără pădure şi pădure fără furnici, iar lucrul cel mai primejdios pentru pădure este securea omului !"

—Şi—atunci, ce—i de făcut, măicuţă ? Oare aşa ne—a fost scris ? Să ne aşteptăm pieirea ? întrebară într—un glas furnicile înfrigurate.

—Înarmaţi—vă şi apăraţi pădurea, pentru că ea, pădurea, este lumea furnicilor. Mai bine să muriţi ca nişte brave luptătoare decît să împărtăşiţi moartea unor jalnici pribegi !...

În aceeaşi sală, un minut mai tîrziu, se desfăşurară lucrările consiliului militar al comandanţilor de furnici, cu un singur punct la ordinea de zi : „Apărarea militară a Pinului."

În timp ce consiliul furnicilor lua hotărîri de cea mai mare importanţă, strigătul : „Bal—tag, bal—tag!" pătrunzînd pînă în cele mai îndepărtate desişuri ale păduri, ajunse şi la urechile mistreţilor.

—Cum ?! Bal—tag ?! Conducătorul turmei, bătrînul Mistreţ, scăpă din rît rădăcina pe care abia o smulsese cu colţii, îşi zburli părul pe spinare şi începu să grohăie cu putere : Grozavă primejdie !

Turma tăcea în aşteptare, ciulind urechile la zarva păsărelelor, iar căpetenia porcilor sălbatici, că mistreţul tot mistreţ, neputîndu—se abţine, începu să ocărască :

—Fir—ar ei afurisiţi, că mi s—a albit părul pe spinare de topoarele oamenilor ăstora urîcioşi care răresc

pădurea întunecoasă şi ne lasă descoperiţi în ochii vînătorilor ! Ce naiba or mai fi vrînd ? Să ne distrugă neamul nostru liber şi sălbatic ?! Să ne mîne în cocini laolaltă cu toţi porcii lor burduhănoşi ?

—Decît aşa, mai bine moartea, începură să guiţe purceluşii alarmaţi.

—Moartea ? grohăi mîniat Mistreţul. Ia te uită la ei, vi s—a făcut de murit ? Atunci ce nevoie mai aveţi de aceste rituri cu colţi şi de ce vă numiţi „mistreţi". Hai ?! Ia spuneţi, repede !

Răspunsul purceluşilor nu se mai auzi, deoarece Gaiţa trecu din nou în zbor, cu ţipete asurzitoare şi strigătele de „Bal—tag !, bal—tag" acoperiră totul. Numai bubuitul loviturilor de topor, venind dinspre Ostra Ciuka, întrecea larma, ca să sporească şi mai mult încordarea...

Vă veţi întreba poate : „Nu cumva jivinele pădurii exagerau pericolul ? Se poate ca o singură secure să ameninţe o pădure întreagă ?"

Da, se poate. Uitaţi—vă cu atenţie la pădure şi veţi vedea că fiecare copac este o pavăză pentru ceilalţi. E ca o poartă ferecată, în care vîntul izbeşte, căutînd o crăpătură ca să pătrundă în cetate. Dar de îndată ce cade un copac, se şi deschide o poartă. Şi—i bine ştiut că, din moment ce există o poartă deschisă, cetatea este în pericol : vîntul pătrunde năvalnic în pădure şi doboară cu uşurinţă ceilalţi copaci. Astfel că o secure, în cîrdăşie cu vîntul, e ceva într—adevăr înfiorător.

Iată de ce s—au alarmat pînă într—atît sălbăticiunile.

Iată de ce, uitînd de deosebirile dintre ele şi de limbile lor diferite, vieţuitoarele pădurii s—au adunat în mare grabă, la Urs. Păianjenul le—a explicat în două—trei cuvinte de ce trebuie, uniţi, să apere pădurea. Furnica, întru totul de acord şi ştiind cît de înţelept e Păianjenul, propuse ca el să fie comandantul.

—Ce face ?! urlă Ursul. Dacă în pădure nu—i leu, eu, cel mai puternic şi cel mai de temut, se cuvine să fiu rege în locul lui. Şi—atunci ? Cum să lupte un vice—rege sub comanda unui amărît de păianjen?

Păianjenul se ridică şi se închină cu mare cinste :

—Fii tu comandantul nostru şi condu—ne ! Eu nu ţin deloc la epoleţii de general !...

—Am să vă conduc, da, desigur, am să vă conduc, dar n—am prînzit încă ! răspunse Ursul.

—Pînă prînzeşti tu, Moş Martine, taie copacul ! observă Veveriţa.

—Că bine spuneţi. Şi—atunci, ce să fac ? întrebă Ursul.

—Ce altceva să faci ? zise Păianjenul. Să—l goneşti pe Om !

—Cum ? Să—l atac ? bătu în retragere Ursul. Pe Om ?

—Da, pe omul cu toporul ! strigară vieţuitoarele pădurii.

—Dar voi ştiţi, se îndreptă Moş Martin din şale, că există o hotărîre în care se spune că Ursul care atacă Omul sau vreun animal e declarat urs carnivor şi trebuie împuşcat de vînători ? Cum aş putea face una ca asta — să atac Omul ?

—Măcar să—l sperii, sugeră cineva fără să se arate.

—Da, da, sperie—l ! urlară toţi în cor. Ursul chibzui şi zise :

—Ştiu eu ? Aşa, poate ! Dar să—i spuneţi mai întii Omului că n—am de gînd să—l atac, ci doar să—l sperii puţin. Altfel, te pomeneşti că...

Atunci sări Mistreţul :

—Nu degeaba îţi spune „Moş" ! strigă el. Da, da, eşti un moş fricos, nu locţiitor al Leului. Du—te şi te gudură pe lîngă vînători, äar noi ne—om găsi alt comandant viteaz !

—De pildă Lupul ! fu de părere Veveriţa. El ar putea să—l *mursece* în aşa fel pe om, încît să nu mai calce cît o trăi în pădure...

—Da, da, Lupul !

—Lupul, Lupul ! susţinură şi alţii.

—Eu ? Nu. Eu nu atac niciodată singur ! în haită, da, răspunse fără entuziasm Lupul, căscînd cu poftă.

—N—ai decît să—ţi aduni haita ! propuse Păianjenul. Dar imediat,, pentru că, auziţi ? Omul nu s—a oprit din tăiat.

—Dar ce, voi nu ştiţi ? Noi ne adunăm în haite la începutul lui noiembrie zise Lupul.

—Pînă atunci Pinul va fi de trei sute de ori tăiat ! zise Mistreţul. N—auziţi cum mai chicoteşte sus vîntul?

Gălăgia amuţi şi toţi ascultau muşcăturile securii, cît şi urletul diavolesc al lui Frînge—arbori care se hlizea şi striga :

—Priviţi cu toţii cum o să se prăvale Pinul şi tremuraţi !... Cum o să zboare la vale, făcîndu—se fărîme. Tremuraţi ! Priviţi, voi, robi fricoşi !... Priviţi şi tremuraţi !

—Îl auziţi ? făcu Mistreţul.

—Ei şi ce să fac dacă—l aud ? se oţări Lupul. Parcă poţi muşca vîntul ? Spuneţi şi voi, pot să—l muşc?
—Am ştiut eu totdeauna că eşti un fricos şi un laş, zise, în aparenţă liniştit, Mistreţul, dar ochiul îi fulgeră sălbatic.
—Tu muşti numai oile lipsite de apărare...
—Ia seama ce vorbeşti, să nu—mi bag colţii în tine ! rînji Lupul şi dinţii lui albi străluciră ca nişte lame de cuţit. Cînd m—oi înfige în ceafa ta, ai să vezi pe dracu !...
—Îi muşti tu şi pe mistreţi, dar numai pe la spate ! grohăi avan Mistreţul ameninţînd cu cei doi colţi pe Lupul înfierbîntat.
—Hai, atacă—mă ! Muşcă, dacă ai curaj, laşule ! Se stîrni zarvă mare.
—Staţi, nebunilor ! sări Păianjenul între Lup şi Mistreţ. Gîndiţi—vă că fiecare clipă pierdută apropie moartea Pinului !
—Să convocam' un consiliu al înţelepţilor şi Păianjenul să fie general, propuse Furnica.
—Păsărele, veveriţe, arici şi cîrtiţe strigară în cor :
—De acord, de acord !
—Duceţi—vă la dracu ! mîrîi Lupul şi dispăru în desişul pădurii cu coada între picioare.
—Hai, că. vreau să mătur ! mormăi Ursul ofensat, vrînd să spună prin asta „Căraţi—vă !" şi vieţuitoarele au ieşit în grabă din bîrlogul lui.
Cînd animalele înţelepte s—au văzut afară, Mistreţul a luat poziţie drepţi şi a dat onorul Păianjenului:
—Divizia mistreţilor este la ordinele dumneavoastră, generale. Ordonaţi !
—O sută de mii de furnici sînt la ordinele Păianjenului ! strigă Furnica.
—Veveriţele sînt gata să se arunce şi—n foc, dacă Păianjenul le ordonă !
—Şi noi sîntem gata de luptă, şi noi sîntem gata de luptă, strigară păsările, aricii şi cîrtiţele. Sîntem gata şi noi !
—Vă mulţumesc, zise scurt Păianjenul. Acum treceţi toţi la locurile voastre, fuga—a—a, marş ! Aşteptaţi comenzile prin telegraf ! Apoi, sărind pe un fulg de pe gîtul Ciocănitoarei, îi ordonă :
—Repede, la comandament !

Generalul acţionează

Îndată ce au ajuns la comandament, au început să zbîrnîie ordine la stînga şi la dreapta. Toţi păianjenii au fost mobilizaţi ca transmisionişti. Trebuiau să ţină în perfectă stare firele de telegraf. Vulturul a fost numit cercetaş, cu sarcina de a patrula deasupra pădurii şi îndată ce va observa că ţăranul din satul Pletvar părăseşte vîrful muntelui, să bată de trei ori din aripi.
Mistreţii, sub acoperirea desişului pădurii, trebuiau să se strecoare pînă la Ostra—Ciuka şi să aştepte acolo. Un ordin asemănător au primit şi veveriţele. Se dăduse dispoziţie ca cinci detaşamente de furnici lucrătoare să se îndrepte de îndată către Pinul cel rănit, împreună cu un batalion de soldaţi. Toate păsările pădurii, cu ciocurile puternice, trebuiau să formeze un detaşament aerian şi să aştepte în umbra făgetului din apropiere pînă la noi ordine. Gaiţa trebuia să—şi continue slujba de semnalizator, iar Ciocănitoarea să fie telegrafist.
Toate bune, dar mai înainte de toate trebuia gonit Omul cu toporul.
Cum însă ? Generalul avea un plan gata pregătit şi în această direcţie.
—Chemaţi viespile ! ordonă el Ciocănitoarei.
—Viespile, viespile, viespile ! strigă telegrafistul.
—Aici sîntem ! răspunseră ele.
Şi începu următoarea discuţie între general şi viespile cele sălbatice. Generalul :
—Formaţi de îndată un roi şi înfigeţi—vă acele în obrazul şi în mîinile Omului cu securea.
Firul de telegraf zbîrnîi şi drept răspuns se auzi un bîzîit straşnic, apoi un glas supărat :
—Viespile nu vor să se supună ordinului.
—De ce ? întrebă Păianjenul.
—Pentru că tu le omori pe verişoarele noastre — muştele !
—Dar ce asemănare poate fi între nemernicele acelea de muşte şi nişte fiinţe viteze ca voi ? încercă să le măgulească Păianjenul, în speranţa că le va îndupleca.
—Au şi ele aripi, la fel ca noi.
—Dar aripi are şi vrăbiuţa — şi ea tot verişoară vă este ? Aripi .au şi greierii ! fierbea Păianjenul de

indignare.

Tăcere. Apoi o nouă întrebare din partea viespilor :

—De ce trebuie să atacăm Omul cu securea ?

—Pentru că trebuie să salvăm Pinul...

—Dar ce—avem noi a face cu Pinul ?

—Doar locuiţi în scorburi ! lămuri cu răbdare Păianjenul. Iar scorburile se află în copaci, aşa cum este şi Pinul. Va să zică, dacă se taie Pinul, se duc pe apa sîmbetei şi scorburile voastre !

Din nou tăcere.

—Da, noi sîntem verişoare ! Şi cu greierii, şi ou vrăbiuţele... şi cu albinele ! veni răspunsul viespilor, cărora, se vede, puţin le păsa de frămîntarea generală.

—Tii, că prost mai sînt ! se bătu cu palma peste frunte Păianjenul. Am uitat că există pe lume fiinţe înţelepte ca albinele şi m—am apucat să duc tratative cu sălbăticiunile astea. Şi—i ordonă Ciocănitoarei: Fă—mi legătura cu albinele !

Discuţia fu scurtă :

—Vorbeşte Păianjenul, Pinul este în pericol !

—Ştim ! au răspuns albinele.

—Trebuie....

—E clar, clar ! Un roi de albine vînătoare va zbura imediat... Aşteptăm doar ordinul !...

—Atunci, vă ordon, repede ! strigă Păianjenul.

—Zburăm ! au răspuns albinele şi în acelaşi minut la urechile Păianjenului a ajuns zumzetul lor îndepărtat...

—Numai de n—ar întîrzia ! oftă Păianjenul şi începu să aştepte cu înfrigurare clipa supremă.

Sus, loviturile de topor continuau şi aşchii zburau în toate părţile. Omul se oprea pentru o clipă, îşi ştergea sudoarea de pe frunte şi începea din nou : „Trosc, tro—oosc, tro—o—osc, tro—oosc !". Iar din locurile rănite cădeau picături de răşină, de parcă Pinul ar fi plîns.

Vulturul a observat primul apropierea roiului de albine. Zbura năvalnic spre culme şi semăna mai mult cu un nor. Tot mai limpede se auzea zumzetul lor furios. Omul continuă să lovească cu securea, fără să vadă nimic, pînă în clipa cînd albinele şi—au înfipt acele în faţa şi în mîinile lui. A început să ţopăie, să dea din braţe, dar cu cît se agita mai mult, cu atît mai tare se înfuriau albinele şi—şi înfigeau mai adînc acele. în cele din urmă, înnebunit, Omul aruncă securea, lăsă baltă Pinul tăiat pe jumătate şi o rupse la fugă spre casă, urmat de vîntul înspăimîntat.

Vulturul privea cu admiraţie cum albinele îşi înfigeau acele în trupul Omului şi apoi mureau. Ar fi vrut să strige, de sus, din înălţimi : „Iată adevăraţii locţiitori ai Leului, iată adevăraţii viteji !" Dar n—avea timp de strigat. îndată ce Vulturul văzu că Omul a fugit, bătu de trei ori din aripi, după cum era consemnul...

În aceeaşi clipă telegraful îşi începu activitatea, transmiţînd dispoziţiile Păianjenului :

„În numele libertăţii şi al patriei noastre, pădurea, ordon :

Divizia mistreţilor să are locurile goale din jurul lui Ostra—Ciuka, aşa cum se ară ogorul pentru semănat !

Detaşamentul aerian să zboare imediat pînă la Pin, să dezgheoace *conurile de pin şi să arunce jos seminţele !*

Veveriţele să fie rezerva stolului de păsări, ca, acolo unde nu vor reuşi acestea cu ciocurile, să desfacă conurile cu ghearele şi să arunce pe pămînt seminţele !

Patru mii de furnici—hamali au ca sarcină să transporte seminţele de pin în dumbrăvile arate de divizia mistreţilor. Două mii de furnici semănătoare să semene imediat seminţele ! Trei sute de furnici—soldaţi să stea de pază lingă Pinul rănit !"

Ultimul ordin a fost adresat celei mai bătrîne ciocănitoare, şi suna aşa : *„Bătrîna ciocănitoare să se îngrijească de tămăduirea pomului rănit !"*

Şeful Cartierului general al Alianţei, generalul fără epoleţi : Păianjenul !"

Pădurea sălbatică se frămîntă

Încă nu amuţiseră ultimele vibraţii ale telegrafului, şi pădurea întreagă se puse în mişcare : trosneau surcele, răsunau paşi, fîlfîiau aripi. Soarele, care tocmai cobora spre apus, uită să mai apună şi, absorbit

de tabloul neobişnuit, privea printre gene. Vîntul speriat zbură spre Pletvar, ca să se ascundă în horn, iar vulturul rămase nemişcat în aer, privind în jos plin de uimire şi admiraţie.

El văzu cum din tufişuri au sărit mistreţii. Mai întîi s—au repezit porcii sălbatici, s—au împrăştiat prin dumbravă şi au început să are cu riturile lor pămîntul înţelenit, cu atîta rîvnă încît pămîntul se cutremură. După ei mergeau scroafele şi—i îndemnau grohăind pe: purceluşii tineri : „Araţi, araţi, araţi!" Iar aceştia arau de zor, cui spinările îndoite şi cu gîturile încovoiate, cu ochii scînteina şi cu urechile ciulite.

Cei bătrîni întorceau brazdele, de parcă ar fi fost nişte pluguri adevărate, iar tinerii în urma lor grăpau arătura astfel că, pe unde trecea turma de mistreţi, pămîntul devenea moale şi pufos, gata să primească seminţele cele mai gingaşe şi mai pretenţioase.

Vulturul mai văzu trecînd în zbor stolul păsărelelor cu ciocuri puternice, care se aşezară pe ramurile pinului, se apucară să scuture conurile coapte, făcînd seminţele să zboare în toate părţile. După puţin timp au sosit şi veveriţele şi, cu gheruţele şi cu dinţii, au început să desfacă conurile mai încăpăţînate.

Mai văzu apoi Vulturul regimentele de furnici apropiindu—se repede de Pin şi adunînd seminţele căzute, ca să le ducă în dumbrava arată. Acolo, alte furnici le luau în primire şi le îngropau în pămînt, semănîndu—le. Cînd o furnică nu putea ridica o sămînţă, mai chema pe una şi o duceau amîndouă. Cîteodată se întovărăşeau cîte trei şi o tîrau ca pe o sanie sau o cărau ca pe o grindă pînă la locul unde o îngropau în pămînt, şi o luau la fugă după alta.

În acelaşi timp, trei sute de furnici—soldaţi au înconjurat rana Pinului, formînd o pază în jurul locului tăiat de secure. Păianjenul cel înţelept ştia că arborii răniţi sînt atacaţi de fel de fel de gîze — bondari, fluturi, omizi, viermi — aşa că voia să apere copacul suferind.

Controlul suprem pentru prevenirea infecţiei îl avea Ciocănitoarea. Îmbrăcata în haine de gală — palton negru cu guleraş alb — ea ciocănea în coaja Pinului, gata să ciugulească orice gîză sau vierme.

Pînă să apună Soarele, au fost desfăcute, aruncate jos, transportate şi semănate mii de seminţe de pin. Iar în timpul cît Luna a răsărit şi a apus — alte mii. Cînd Soarele s—a arătat din nou, o furnică, clătinîndu—se pe picioare de oboseală, tocmai semăna ultima — cea de a zecea mie sămînţă. Divizia mistreţilor se ascunsese din nou în tufişuri, de unde se auzeau sforăiturile puternice ale purceluşilor morţi de oboseală. Regimentele de furnici se întorceau în linişte la muşuroi, iar stolul aerian moţăia pe undeva la umbră, după ce desghiocase conurile pînă la ultima sămînţă. Terminînd „Operaţiunea", Păianjenul dădu ordin Ciocănitoarei să—l ducă la Pin. Vulturul se şi afla acolo, trist şi indignat.

—O, Doamne, cîtă cruzime ! strigă el, zărindu—l pe Păianjen. Cît de proşti pot fi oamenii ! Pentru un coş cu surcele au rănit un astfel de copac. Un adevărat vultur al arborilor !

—Rănit zici ? Păi e tăiat pînă la jumătate, ripostă Păianjenul. Ah, nemernicul acela de Urs, numai el e de vină ! se vaită el.

—De vină—i prostia omenească, îl corectă Vulturul.

—Şi josnicia vîntului, se auzi glasul unei veveriţe din vîrful Pinului. Ştiţi voi de cîte ori a încercat el să mă doboare împreună cu Pinul ?

—Trebuie să—l pedepsim pe vîntul cel josnic ! zise Păianjenul.

—Trebuie ! Să i—o plătim cu vîrf şi îndesat, iar vietăţilor care au trudit pentru salvarea Pinului să li se aducă mulţumiri, propuse Vulturul.

—Aşa că facem ! fu de acord Păianjenul. Ciocănitoarea să telegrafieze, îndată ce Soarele va apune, că mîine în zori se convoacă adunarea tuturor jivinelor pădurii, sub Ulmul cel bătrîn !

Adunarea de sub Ulmul cel bătrîn

A doua zi de dimineaţa, după răsăritul Soarelui, toate jivinele pădurii s—au adunat la locul stabilit. Păianjenul a poruncit Gaiţei să strige de trei ori, ca să se facă linişte, şi i—a dat cuvîntul Vulturului :

—Dragi patrupezi şi purtători de pene, prima parte a operaţiunii de apărare a pădurii s—a terminat ! anunţă spre ştirea tuturor Vulturul.
—Dar pe cînd a doua ? întrebă nerăbdător Mistreţul.
—Cînd s—o întoarce vîntul din surghiun, ca să—şi primească pedeapsa meritată ! rosti răspicat Vulturul. Iar de vreţi să ştiţi ce pedeapsă, adăugă el după o pauză, eu unul propun moartea !
—De acord ? întrebă Păianjenul, fără să ridice glasul, calm ca întotdeauna.
—De acord ! De acord ! strigară care mai de care jivinele pădurii.
—Vîntul nu s—a mulţumit să frîngă arbori, ci a mai încercat să ne dărîme muşuroaiele ! au început să se plîngă furnicile pădurii.
—Pe noi ne împiedică să zburăm ! se auzi şi vocea albinelor.
—Adună zăpadă în scorburile noastre şi încearcă să le astupe ! luă cuvîntul Ciocănitoarea, subliniind prin cîteva lovituri de cioc problemele ridicate. Iată de ce este drept să fie condamnat !
—Aşa e ! Să fie omorît ! strigară vieţuitoarele pădurii.
—Dar cum ? întrebă careva.
—Răbdare ! Veţi fi martori cu toţii ! reluă Vulturul. Iar acum voi, patrupede şi purtătoare de pene, vă mulţumesc în numele comandamentului pentru comportarea voastră demnă. V—aţi purtat ca nişte prieteni adevăraţi.

La auzul acestor cuvinte, mulţi au început să bată din palme şi au strigat :
—Trăiască generalul Păianjen ! Trăiască !
—Merită să fie decorat ! zise Vulturul. Am avut eu grijă de acest lucru şi am adus o steluţă de pe cer. Cu

îngăduinţa voastră, aş vrea s—o prind la pieptul lui. Ce părere aveţi ? întrebă el plimbîndu—şi privirea peste mulţime.
—De acord ! Merită ! bătură din palme albinele şi toate celelalte vietăţi, dar urletul Ursului întrerupse vocile entuziasmate :
—Steluţă, Păianjenului ?! se indignă el. Cum se poate una ca asta ! Sînteţi nebuni ?! Să fie clar pentru toată lumea că pe Om eu l—am gonit şi tot eu l—am împiedicat să doboare Pinul. Aşa încît steluţa mi se cuvine mie şi nicidecum pirpiriului ăsta de Păianjen... Ia daţi—o încoace ! Şi Ursul porni ameninţător spre Vultur.
Dar Vulturul zbură pe una din ramurile Ulmului şi Ursul rămase cu labele întinse.
—Eu am urlat şi Omul a fugit ! se adresă Ursul către celelalte vieţuitoare. Am urlat ori n—am urlat, spuneţi ? mai întrebă el şi—i făcu cu ochiul Lupului.
—Pe cuvîntul meu de lup ! mîrîi Lupul. Am auzit cu urechile mele.
—De urlat, ce—i drept, a urlat, dar de ce ? întrebă un glăscior subţire.
—Ca să gonesc Omul, iată de ce, continuă să se bată cu pumnii în piept Ursul. Vă întreb, n—a fugit Omul cînd am urlat eu ? Ba a fugit! răspunse tot el la propria sa întrebare, văzînd că nimeni nu—l sprijină. Iată de ce, continuă el, Vulturul să binevoiască să—mi dea mie steluţa.
—Două sute de albine şi—au jertfit viaţa ca să—l gonească pe Om, de aceea steluţa li se cuvine vitejilor care au căzut în luptă şi nu ţie, Moş Martin ciufulit ! zumzăi Albina şi, pentru orice eventualitate, zbură şi ea pe creangă, lîngă Vultur.
—Nu două sute, ci mii şi mii de albine ar fi murit dacă n—aş fi urlat eu, bîzîitoare proaste ce sînteţi ! se oţărî Moş Martin la Albină. Spune tu, cumătră Vulpe, dacă nu—i adevărat. De ce taci ?
—Ba, cum să nu, e—adevărat ! îl linguşi Vulpea. Dacă nu urlai tu atît de vajnic, Pinul o păţea ! Este atît de clar, încît nici nu—i nevoie de dovezi ! întări ea, lingîndu—şi botul.
—Cîtă obrăznicie ! se indignă Vulturul. E o minciună sfruntată ! Eu mă uitam de sus şi ştiu că Vulpea în momentul acela nici nu era acolo ! Şi dacă nu era acolo, cum de mai îndrăzneşte să—şi spună părerea ?
—Există martori ! mîrîi din nou Ursul. Poftim, Iepurele. Ai auzit tu urletele mele ? şi—şi înfipse în el ochii fioroşi. Ai auzit ori ba, spune adevărul adevărat !
— A—a—a—am auzit ! îngăimă tremurînd Iepurele.
—Dar l—ai văzut pe Om cum fugea cu toporul ? îl strînse cu uşa Ursul şi se apropie atît de mult de Iepure, încît bietul Urechilă simţi mirosul fiarei. Cu toate acestea, tăcu vitejeşte.
—Răspunde cînd te întreabă marele Urs ! clănţăni din dinţi Lupul. L—ai văzut pe Om cum fugea ? repetă el şi mai clănţăni o dată din colţii iui de lup apropiindu—se de Iepure.
—L—am v—v—v—vă—zut ! răspunse Iepurele, speriat de moarte, şi se uită cu vinovăţie în ochii Vulturului.
—Bravo lui Moş Martin, trăiască Moş Martin ! începu să bată din palme Vulpea. Merită nu una, ci trei steluţe !
—Moş Martin ar merita un colţ de mistreţ în burtă ! grohăi Mistreţul şi, întorcîndu—se către Urs, îi aruncă o privire fioroasă pe sub sprîncene.
—Aşa vasăzică, ameninţi animalele paşnice, hai ? se stropşi Lupul la el. Noi toţi discutăm liniştit, iar dumnealui ne ia cu ameninţările.
—Eu unul susţin că am văzut, începu Vulturul, cum Omul fugea de rupea pămîntul cînd îl înţepau albinele. Am văzut asta cu ochii mei de vultur, şi, după cum se ştie, un vultur vede mai bine decît toate celelalte animale.
—Întocmai ! se amestecă din nou Vulpea. Tu ai văzut cum albinele îl înţepau pe Om, care fugea de urletul ursului.
—Dacă Moş Martin l—a speriat într—adevăr pe Om cu urletele sale, pe care le—am auzit cu toţii, atunci s—ar cuveni să i se recunoască meritele în luptă ! vorbi împăciuitor Veveriţa.
—Dar noi, toate albinele, sîntem martore... începură a zumzăi albinele, însă Lupul le—o tăie :
—Tăceţi ! Aveţi un interes personal în această dispută.
—Dar şi noi, furnicile, am văzut ! le sprijiniră furnicile.
—Voi, furnicile, aveţi o veche ură cu Ursul, pentru că vă mănîncă ! rînji Vulpea la ele.
—E clar ! Steluţa se cuvine s—o port eu, se înfoie Ursul şi iar păşi către Vultur. Dă—mi—o !
—La urma urmei, dacă aşa stau lucrurile, daţi—i—o, că doar n—o să ne certăm acum pentru o steluţă şi să stricăm alianţa ! propuse Mistreţul. Ce mai tura—vura, daţi—i—o !

—Bineînţeles că nu merită să ne certăm ! susţinu şi Iepurele şi se uită cu coada ochiului să vadă ce va spune Lupul.
—Bine atunci, fu de acord Vulturul, dacă vreţi voi, i—o dau Ursului. Stai, Moş Martine, să—ţi agăţ în piept steluţa ! zise Vulturul. Aşază—te ! Aşază—te !
Ursul se aşeză pe labele din spate, dar deodată sări ca ars şi scoase un răget.
—Stai jos ! repetă Vulturul. De ce ai sărit ?
—Pune—mi—o mai bine pe spate, propuse Ursul.
—Cum adică, pe spate ? Că doar n—o fi raniţă ! Steluţa se pune la piept ! Dar, te rog, stai jos, stai ! stărui Vulturul. Ceremonialul trebuie respectat.
Ursul se aşeză din nou, dar din nou ţîşni în sus, urlînd.
—Ajungă—ţi ! rosti Ariciul cu glas înfundat. Astîmpără—te, ce te tot aşezi pe mine !
—Unde eşti, Ariciule ? întrebă Mistreţul.
—M—am ascuns aici, în iarbă, iar Moş Martin, ăsta, n—are de lucru şi se aşază mereu pe mine, se plînse Ariciul.
—Ha—ha—ha ! începură să rîdă furnicile, iar după ele şi albinele. Rîsul lor molipsi şi pe celelalte jivine şi întreaga pădure răsuna de hohote pentru că şi—au dat deodată seama cu toţii de ce uriaşe Ursul ieri.
—Prin urmare, ţi—e clar acum, Păianjene, de ce a zbierat ieri Moş Martin ! se adresă Mistreţul Păianjenului. Aşa—i că nici nu ştiai de isprava asta ?
—Păi ăsta—i secretul Ariciului, răspunse Păianjenul.
—Secretul a fost dat în vileag ! grohăi Mistreţul. Ursul s—a aşezat ieri pe Arici, a tras un urlet şi acest singur urlet l—a făcut erou.
—Să i se confere ordinul „Arici" ! se auzi un glas bajocoritor dintr—un tufiş şi din nou se stîrni un val de rîsete.
—Vasăzică vă bateţi joc de mine ? urlă înfuriat Ursul. Voi, nişte biete gîgîlice, aţi cutezat să—l luaţi în derîdere pe Ursul cel fioros ? Cum se poate una ca asta ?... Ia pune laba pe ei, Lupule ! îi strigă el, Lupului. Ţine—i, să nu fugă, că acuşi îi învăţ eu minte pc prichindeii ăştia, care ni se încurcă doar printre picioare şi stînjenesc pădurea cu prezenţa lor.
—Auăleu, mămucă ! ţipă Iepurele.
—Albinuţelor ! strigă Vulturul. Ia răfuiţi—vă voi un pic cu dobitoacele astea !
N—apucă să termine vorba că se şi auzi un zumzet furios urmat de mîrîitul Lupului şi urletul Ursului care au rupt—o de fugă, urmăriţi de albinele nemiloase.
—Moş Martine—e—e, steluţa ! Ţi—ai uitat steluţa ! strigă Mistreţul în urma Ursului şi, de bucuros ce era, se porni să grohăie :
—Ha ? ha—ha—ha—ha—ha—a !
—Li—ni—şte ! rosti Vulturul, după ce Mistreţul s—a săturat de rîs. Hai acum, prieteni, să dăm steluţa aceluia care o merită cu adevărat : generalului Păianjen.
—Este prea grea pentru pieptul meu, Vulturule ! se împotrivi Păianjenul. Mai bine dă—i—o Cîrtiţei, ca să—i lumineze pe sub pămînt. Ea l—a făcut pe Om să—şi julească nasul şi astfel a contribuit la victoria noastră.
Răsunară aplauze şi strigăte :
—Să i—o dăm Cîrtiţei ! O merită !
—Nu ! zise Cîrtiţa. Mai bine daţi—o Iepurelui, pentru, că el m—a scos la cărare.
—Bine ! fu de acord Iepurele. Daţi—mi mie steluţa, iar eu am să i—o înmînez Vulpii, ca să nu mă mănînce.
—Dacă—şi poate salva viaţa, daţi—i—o, încuviinţă Mistreţul. în felul acesta steluţa va face o treabă bună.
—De acord ! fu de aceeaşi părere şi Păianjenul.
—Orchestra ! strigă Vulturul către cucuvele ascunse prin tufişuri. Daţi drumul la fanfară !
Izbucni fanfara cucuvelor, iar Vulturul coborî de pe creanga Ulmului şi păşi către Iepure :
—Te felicit, Iepurilă ! rosti el solemn şi strînse lăbuţa Iepurelui.
—Vă mulţumesc ! Vă mulţumesc din inimă ! îşi arătă recunoştinţa Iepurele făcînd plecăciuni în dreapta şi în stînga, în timp ce animalele se perindau prin faţa lui, felicitîndu—l.
—Hai, gata ! propuse Păianjenul cînd aplauzele patrupedelor şi ale purtătoarelor de pene s—au potolit. Să mergem fiecare pe la cuiburile şi scorburile noastre, şi lasă, cînd ne—o veni la îndemînă, o să ne

răzbunăm noi pentru rana pricinuită Pinului. O să—i venim de hac lui Frînge—arbori ăsta, care a ajuns să sperie pădurea. Sîntem cu toţii pregătiţi pentru lupta cea de pe urmă şi ne vom bate voiniceşte ; rămîne numai să mai aşteptăm puţin.
—Pînă cînd să aşteptăm ? urlă Mistreţul, nerăbdător.
—Pînă cînd se va întoarce vîntul din surghiun... Vreo trei—patru ani, poate chiar cinci ! răspunse Păianjenul. Vulturul va avea grijă să numere anii, iar voi, pînă atunci, duceţi—vă pe la casele voastre ! Rămîneţi cu bine, aliaţii mei ! mai strigă o dată Păianjenul şi flutură din labă, în semn de rămas bun.

Răzbunarea

Trecuseră nouă ani de la adunarea de sub marele Ulm a păsărilor şi animalelor înfrăţite, dar Frînge—arbori încă nu—şi făcuse apariţia. Veveriţa a fătat de nouă ori pui. Ciocănitoarea a clocit şi ea de nouă ori, dar Frînge—arbori nu mai venea şi pace ! Pînă şi Vulturul, care avea sarcina să numere anii, a început să se neliniştească şi să se înfurie.
—Hai, Vulturiţo ! îşi îndemnă el, într—o zi consoarta. Mai trage cu ciocul o linie.
—M—am săturat de liniile astea ! se răsti Vulturiţa.
—Poate crezi că mie nu mi s—a urît să tot însemn pe răboj ! se *stropşi* Vulturul la ea. Primăvară—toamnă, vară—iarnă, primăvară—toamnă, vară—iarnă, primăvară—toamnă, vară—iarnă, şi uite aşa, an de an.
—Ai putea să numeri doar iernile ! observă Vulturiţa. Pentru că fiecare iarnă înseamnă un an.
—Prefer să număr primăverile ! zise Vulturul.
—Atunci de ce nu le numeri ? rîse Vulturiţa.
—Gata ! se răsti Vulturul. Mereu cauţi prilej să mă necăjeşti. Ia vezi mai bine cîte primăveri au trecut !
—Nouă ! numără Vulturiţa liniile.
—Nouă primăveri ! oftă Vulturul. Iar vîntul n—a apărut încă ! Să nu crezi că—i uşor să aştepţi o răzbunare. Nouă primăveri, nouă veri, nouă toamne şi nouă ierni. Uite, seminţele pe care le—au semănat furnicile s—au făcut brăduţi, locurile goale s—au transformat în crînguri, crîngurile au devenit pădure şi Frînge—arbori tot nu se arată. Pe unde o fi hoinărind nemernicul ? Ce s—o fi întîmplat cu el ? Mai ştii, poate aşteaptă să adune forţe noi, ce zici, Vulturiţo ?
—Se prea poate, răspunse Vulturiţa cu nepăsare, pentru că tocmai îşi clocea ouăle, iar atunci cînd clocea, nu—i plăcea să stea la taifas cu soţul ei.
—Dar de unde şi—o fi adunînd el forţele ? Pesemne că de pe undeva de peste mări şi ţări, îşi răspunse singur Vulturul. Unii spun că vîntul se naşte acolo unde se întîlneşte frigul cu zăpuşeală...
Aşa vorbea Vulturul cu el însuşi şi tot privea spre orizont, dar Frînge—arbori nici gînd să apară.
Cum se nasc vînturile şi de unde îşi adună ele forţele nimeni nu ştie, dar Frînge—arbori de data aceasta a întîrziat zdravăn şi s—a lăsat aşteptat ca niciodată.
Vînturi mai veneau ele, dar erau plăcute, vînturi domoale, cum e cel de la sud, care topeşte nămeţii şi desface mugurii transformîndu—i în frunze, sau uşuraticul acela zurbagiu, care zdrăngăne tinichelele şi sperie copiii. Sau cum e zefirul, care vine încărcat cu mîngîieri şi miresme de munte.
Cădeau ploi. Picături blînde care nu *şfichiuie.*
Cîteodată cerul era săgetat ici—colo de cîte—un fulger, dar nu tuna.
Şi pînă una—alta, toţi au cam uitat de Frînge—arbori. Toţi, în afară de Pinul cel rănit. Se gîndea mereu la el şi—l aştepta cu nerăbdare.
Oare nu era mai bine să moară ca să scape de suferinţe ? Căci se chinuia mult şi rana îl durea îngrozitor. însă Pinul era gata să sufere şi să rabde chiar şi trei sute de ani, numai să poată vedea cu ochii lui cum va pieri duşmanul secular al pădurii.
În cele din urmă, într—o zi mohorîtă de toamnă, cînd Vulturul se pregătea din nou s—o întrebe pe Vulturiţă unde se plămădesc şi se adună vînturile, un nor negru a apărut fără veste la orizont şi în pădure s—a stîrnit un fior rece. Vulturul s—a uitat într—acolo şi pe loc şi—a dat seama că Frînge—arbori îşi face în sfîrşit apariţia.
—Iată—l, vine ! se bucură Vulturul. O, cerule, am ajuns să trăiesc şi clipa asta ! În sfîrşit, iată—l !
Vîntul venea în goană şi urletul lui se auzea tot mai aproape şi mai aproape.
—Firul ! Firul de telegraf ! Nevastă, leagă—mi—l de picior ! se agită Vulturul. Leagă—l căci trebuie să—mi iau zborul ! Iute, firul !...

Vulturiţă a legat cu îndemînare firul de păianjen de piciorul Vulturului, iar viteaza pasăre se înălţă către cer. Îndată vocea ei răsună pe toate firele de păianjen :
—Vorbeşte Vulturul pleşuv de la Staţia Cerească !!! Alarmă—ă ! Frînge—arbori se apropie furtunos ! Se înteţeşte tot mai mult şi se îndreaptă spre Pin ! Se pregăteşte să—l atace ! Alarmă—ă—ă ! Alarmă—ă! Generale Păianjen, îngăduie—mi să zbor pînă la Pin şi să—i spun cîteva cuvinte de îmbărbătare.
—Îţi ordon să te ridici sus, cît mai sus ! îi transmise Gaiţa ordinul Păianjenului.
—Aş vrea, urmă Vulturul, să întîmpin vîntul alături de Pin şi, de va trebui, să murim împreună !
—Pădurea n—are nevoie de eroi morţi, ci de ostaşi vii, de aceea execută ce—ţi ordon ! i—o tăie scurt Păianjenul. Zboară sus, cît mai sus, raportează tot ce vezi, pentru că în aceste clipe ochii tăi sînt ochii generalului comandant.
—Să trăiţi, am înţeles ! porni pe fir glasul Vulturului, cînd deodată un bubuit înfiorător îl asurzi şi cerul întreg se cutremură de trăsnete. Dar asta nu—l împiedică pe Vultur să transmită mai departe. Alo! Alo ! mă auziţi ? strigă el. Vîntul presează tot mai mult şi nu—i singur, ci—i ajutat de tunete şi fulgere ; ai zice că ar vrea nu numai să doboare, ci să dea foc întregii păduri. Iată—l, se năpusteşte şi Pinul se clatină... rădăcinile i se desprind, ramurile se întind ca nişte baionete, respinge atacul... dar nu—i poate ţine piet,. căci vîntul turbat se izbeşte cu furie—n el. O—o, forţe cereşti, vom putea oare salva Pinul ! strigă din nou Vulturul, dar Păianjenul nu l—a mai auzit, căci tunetele i—au acoperit vocea.
Cele ce au urmat s—au petrecut sub ochii vieţuitoarelor pădurii, care priveau neputincioase cum furtuna îşi face de cap. Vîntul se aruncă din nou asupra Pinului, de astă dată adunîndu—şi toate forţele. Trunchiul s—a aplecat, s—a despicat, dar ramurile s—au răsucit în sus, primind asupra lor lovitura de graţie.
Un fulger săgeta Pinul din creştet pînă—n rădăcină, dar viteazul copac rămase în picioare. Văzîndu—se astfel înfruntat, vîntul se înfurie mai tare şi, luîndu—şi avînd, se prăvăli cu toată puterea asupra lui. De astă dată Pinul se cutremură, apoi se aplecă brusc şi, rupîndu—se acolo unde fusese tăiat cu securea, se prăbuşi cu zgomot în vale.
Vuietul produs de copac în căderea lui s—a contopit cu vîjîitul sălbatic, triumfător al vîntului. Şi unde prinse el a chicoti, a şuiera, a se răsuci şi, ameţit de victorie, se porni pe un dans sălbatic, cu coama fluturînd. A dansat cît a dansat, dar s—a împiedicat şi a căzut... Şi... pînă aici i—a fost !...
Frînge—arbori dădu să se scoale, dar se lovi de nişte copăcei ai căror ramuri începură să—l plesnească peste faţă ; rădăcinile i—au ferecat picioarele, acele îl îmboldeau şi deodată s—a pomenit trîntit pe spate... de brăduţi. Frînge—arbori a holbat ochii la ei şi i—a recunoscut. După tulpinile lor răsucite şi—a dat seama că sînt copiii duşmanului căzut, care acum îl înghionteau, gata să—l înăbuşe ! Buimăcit, îngrozit, Frînge—arbori se încorda din răsputeri, încercînd să sară peste puzderia de puieţi care—l sufocau. Reuşi să doboare doi—trei, pe alţi trei—patru să—i rupă, dar avea de înfruntat sute şi aceştia l—au trîntit din nou, apoi au început să—l împungă în coaste cu baionetele lor verzi, pînă cînd l—au ţintuit la pămînt. Vîntul se zbătea în ghearele morţii, vuia, mîrîia, dar în cele ddn urmă se potoli, înăbuşit de valurile verzi.
—Victorie—e ! Victorie—e ! răsună vocea Vulturului în întreaga, pădure. Duşmanul a fost prins şi doborît ! Auziţi—l cum horcăie, cum îşi dă duhul, mirezabilul ! Voi, care aţi luptat uniţi, a voastră—i victoria, pentru că voi aţi sădit puieţii şi astfel i—aţi întins o capcană lui Frînge—arbori. Iată de ce eu, Vulturul, vă rog din inimă : Fiţi uniţi ! întăriţi pădurea ! Apăraţi—o de vînturi şi duşmani ! Slavă celor căzuţi !
—Slavă, slavă—ă ! preluară în cor păsările.
—Slavă, slavă—ă ! le ţinură isonul animalele şi deasupra pădurii se înălţă imnul de glorie închinat Pinului, cîntat de toţi cei ce luptaseră alături de el :

Glorie ţie, Pin neînfricat,
Cel ce de urgia vîntului pădurea ai scăpat !
Voi, oameni fraţi, securea lăsaţi !
Prieteni ne fiţi, de duşmani ne feriţi.
Pădurea vă roagă, pădurea v—o cere,
Voi, oameni fraţi, securea lăsaţi...

VRAJBA

Turma era compusă din zece mufloni : patru masculi şi şase femele, aduşi în Rodopi tocmai din Caucaz. Vînătorii care i—au mînat de acolo sperau că muflonii se vor înmulţi repede şi vor îmbogăţi munţii Bulgariei cu un nou vînat.

Muflonii ăştia erau cam ciudaţi. Aveau lînă de oaie şi coarne de capră ; picioare zvelte şi puternice ca la capre, dar coada ca la oi. Corpul le era îndesat şi bine legat, ca la berbeci ; aveau însă agilitatea neobişnuită a caprelor sălbatice.

Cînd au desfăcut din cuie cuşca de lemn, în care muflonii fuseseră închişi în lunga lor călătorie din Caucaz pînă la Katrandjidere pentru a fi lăsaţi liberi în „stîna" ce li se pregătise, unul dintre ei a zbughit—o prin crăpătura cuştii şi, cu o săritură extraordinară de şapte metri, a dispărut în pădure.

Din fericire locul fusese împrejmuit cu un gard înalt de scînduri, aşezate una lîngă alta, aşa încît miţosul maestru în sărituri n—a reuşit să se piardă.

Într—adevăr, gardul înalt al noii rezervaţii naturale îngrădea libertatea muflonilor, dar îi apăra în schimb de fioroşii lupi de munte, care rătăceau în număr mare pe aceste înălţimi sălbatice. Pe atunci însă nimeni nu bănuia că primejdia va veni nu din afară, ci dinlăuntru şi că va fi fatală pentru viaţa întregii turme aduse aici.

Dar să n—o luăm înaintea evenimentelor ci să povestim toate întîmplările în ordinea lor.

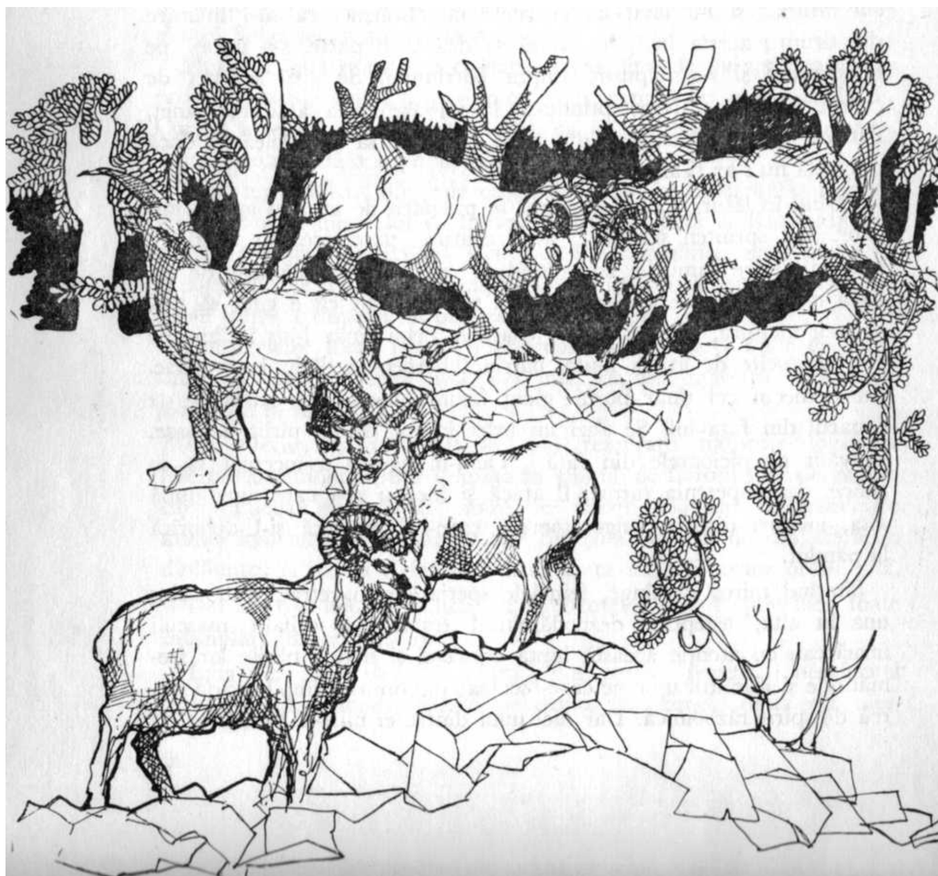
Îndată ce s—au văzut în afara celor patru pereţi ai nesuferitei cuşti, bietele animale, slăbite de drum, în primele două zile alergau prin pădure fără nici o ţintă. Abia a treia zi s—au liniştit şi au început să pască. într—o dimineaţă, femelele păşteau, ca totdeauna, iar masculii, ca de obicei, stăteau de strajă lîngă ele şi se uitau în toate părţile, adulmecînd văzduhul în aşteptarea vreunui duşman.

Soarele începuse a dogorî puternic şi turma fu silită să părăsească poiana cu iarbă suculentă şi să treacă în umbra brazilor înalţi, unde se odihnea pînă la căderea serii. Primul a pornit în fruntea turmei bătrînul mascul. După el s—au urnit şi ceilalţi masculi, dar unul dintre ei — un berbec mic şi îndesat, cu un ochi însîngerat în lupte — i—a trecut în faţă. Atunci căpetenia turmei s—a înfuriat şi l—a lovit cu coarnele pe obraznic, ca să—l înlăture din drurn ; acesta însă, în loc să se dea la o parte, s—a întors pe neaşteptate şi s—a năpustit asupra Bătrînului. Se auzi scrîşnet de coarne încleştate. Neaşteptîndu—se la un asemenea atac îndrăzneţ, Bătrînul căzu pe picioarele din spate, cît pe ce să rostogolească, dacă o femelă nu s—ar fi aflat în spatele lui.

Sărind în lături, Ochi—însîngerat se pregătea de un nou atac nimicitor. Era sprinten şi tînăr, avea coarne puternice, iar Bătrînul, înţepenit între ramurile unor brăduţi, era s—o păţească urît de tot dacă n—ar fi avut experienţa vieţii : s—a prefăcut că e gata să primească lovitura, dar îndată ce coarnele celui tînăr l—au întîlnit pe ale lui, tocite de atîtea lupte, bătrînul berbec se dădu la o parte. Iar berbecul cel tînăr porni glonţ înainte, lovindu—se zdravăn de copacul din faţa lui. Se auzi un urlet însoţit de un pîrîit de oase. Prăvălit pe picioarele din faţă, Ochi—însîngerat a încercat să se ridice, dar căpetenia turmei îl atacă şi începu să—i care, una după alta, lovituri directe, fulgerătoare, care—l buimăciră şi—l doborîră la pămînt.

Simţind miros de sînge, femelele speriate s—au retras, s—au strîns una în alta, aşteptînd deznodămîntul tragic, iar ceilalţi masculi urmăreau cu atenţie această luptă crîncenă şi numai nările lor fremătînde şi sforăitul uşor pe care—l scoteau din timp în timp le trăda starea de spirit războinică. Dar nici unul dintre ei nu s—a amestecat cît timp Bătrînul continua să—şi lovească cu sete duşmanul doborît, omorîndu—l încetul cu încetul.

Următoarele cîteva zile s—au scurs în linişte. Femelele păşteau paşnic pe poienele cu iarbă grasă, iar sus, pe stînci, cei trei masculi stăteau de strajă. Totul părea calm, dar unui observator cu experienţă i—ar fi atras atenţia modul cum se purtau vulturii care, deşi au sfîşiat cu poftă cadavrul lui Ochi—însîngerat, mai dădeau încă tîrcoale turmei, de parcă aşteptau o nouă luptă şi o nouă pradă.

Şi într—adevăr, instinctul nu i—a înşelat. Cîteva zile după moartea lui Ochi—însîngerat s—au luat la bătaie Şchiopul şi Creţul. Şchiopul era mai mărunţel, în schimb avea un piept neobişnuit de lat. Mergea puţin crăcănat şi se legăna astfel, încît laţele părului său lung fluturau încolo şi încoace, ca o mantie. Ar fi putut avea o înfăţişare cu mult mai impunătoare dacă n—ar fi şchiopătat uşor. În urma unei lupte crîncene din care ieşise cu omoplatul rupt. După această înfrîngere Şchiopul devenise mult mai ascuns şi mai precaut. Cu toate că—şi ţinea capul în jos, străfulgerarea ascuţită a ochilor trăda o fire înflăcărată şi dominatoare, care nu uită şi nu iartă nimic.

Spre deosebire de Şchiop, Creţul era chipeş, înalt, cu nişte coarne superb răsucite şi un gît gros, musculos. Fruntea, cîndva tăiată de vîrful unui corn, era brăzdată de o cicatrice groasă, vînătă. Pînă şi mersul şi ţinuta acestui muflon îi trădau trufia, care deseori era lipsită de judecată. Tocmai din cauza acestei trufii a şi avut loc încăierarea lui cu Şchiopul. Lucrurile s—au întîmplat la adăpătoare ! Erau cu toţii însetaţi şi au dat buluc. Şchiopul şi Creţul s—au nimerit să fie unul lingă altul, dar Creţul a socotit că ar fi nedemn din, partea lui să bea apă împreună cu celălalt şi l—a împuns pe Şchiop., ca să se dea la o parte. Dar nici Şchiopul nu s—a lăsat mai prejos :: la lovitură a răspuns cu lovitură ; s—a năpustit ca o săgeată, cu tot corpul, asupra Creţului şi l—a izbit puternic în burtă. Partea din spate a Creţului s—a săltat în aer. Acesta şi—a pierdut echilibrul şi a căzut în bulboană. Lovitura perfidă fusese calculată cu precizie : căzînd în apă, Creţul s—a udat şi, cu toate că în aceeaşi clipă a sărit afară, părul lui des se îmbibase cu destulă apă, pentru a—l face greoi şi mătăhălos. Dacă ar fi fost mai deştept, ar fi fugit imediat, dar, trufaş şi iute la mînie cum era, şi—a pus capul în piept şi s—a avîntat la luptă. Se izbeau cap în cap, de parcă ar fi fost de piatră. Trupurile greoaie se săltau cu atîta putere, încît lîna lor lungă se înfoia, de parcă era suflată de un vînt puternic.

Creţul respingea atacurile făcînd sforţări vădite, căci părul ud îl împiedica, dar loviturile curgeau ca grindina — tot mai puternice şi mai înverşunate. Simţind pericol de moarte, Creţul dădu să fugă. Femelele fornăiau speriate. Gaiţa îşi luă zborul ţipînd, iar vulturii, care se roteau mereu în înaltul cerului, coborîră mai jos. Fugarul şi urmăritorul lui dispărură în desişul pădurii spre bucuria bătrînului mascul, care îşi afundă liniştit botul în apă şi, fără să mai dea atenţie la cele din jur, bău cu lăcomie.

În pădure a răsunat pînă tîrziu tropot de copite şi lovituri de coarne. În cele din urmă totul s—a liniştit. Pînă seara nici unul din masculi nu s—a arătat. Şchiopul s—a întors la culcuşul lui, dar abia a doua zi, cînd soarele uscase roua de pe copaci şi mica turmă cobora de la adăpostul ei de noapte spre poalele stîncilor. Şchiopul călca agale şi se clătina de data aceasta mai mult ca oricînd. Pielea de pe frunte îi era însîngerată, julită, iar din rană i se prelingea un firicel de sînge. Se ţinea deoparte şi urmărea turma de la

distanţă. Nu păştea, dar la vad bău lacom apă multă.

În ziua aceea, ca şi în următoarele, Bătrînul conducea cu drepturi absolute turma, ca un adevărat şef de trib. El singur veghea, căţărat pe stînci, ca să evite orice pericol. Iar cînd seara tîrziu femelele se adunau sub un brad secular cu ramurile răsfirate şi dese, se aşeza lîngă ele ciulind urechile la zgomotele pădurii, încordîndu—şi auzul la paşii vreunei fiare sălbatice.

Astfel a trecut vara şi a venit şi toamna. Pădurea şi—a pus veşmînt multicolor, iarba s—a ofilit, iar cerul, dintr—un albastru azuriu, a devenit cenuşiu. Au amuţit şi cîntecele păsărelelor. Brazii au prins a vîjîi şi vuietul lor trist şi ameninţător dădea de ştire vieţuitoarelor că le aşteaptă o iarnă grea. într—una din aceste zile liniştite şi triste de toamnă, s—a întîmplat un lucru neaşteptat. Bătrînul şi—a părăsit postul de strajă de pe stîncă, a coborît la turmă şi s—a apucat să—l gonească pe Şchiop. Luna dragostei şi a împerecherilor, sosită fără veste, aprinsese în pieptul căpeteniei o gelozie surdă şi înverşunată.

Bătrînul se aştepta ca Şchiopul s—o ia la fugă. Dar, spre surprinderea lui, în loc de aceasta, simţi cum coarnele lui întîmpină o altă pereche de coarne, tari ca piatra. O presimţire lugubră săgeta inima neînfricată a Bătrînului, dar era prea tîrziu : lupta începuse. Rivalii se îndepărtau, apoi, cu gîturile încordate şi cu privirea în pămînt, se năpusteau cu o forţă turbată unul asupra celuilalt, ca să se izbească cu putere frunte de frunte, corn de corn. în toată pădurea răsuna pîrîit de coarne, de parcă vîntul prăvălea copaci uscaţi. Prin aer zburau pietricele şi pămînt scurmat, iar fornăitul animalelor din ce în ce mai istovite amintea de suflul foalelor. Soarele începuse să ardă. Boturile duşmanilor erau scăldate în spumă. Poiana era răscolită toată, de parcă ar fi arat—o cineva.

Lupta dintre Bătrîn şi Şchiop ţinu toată după—amiaza. Din timp în timp, rivalii se retrăgeau sub un tufiş, se odihneau un minut—două ca apoi să se năpustească din nou, cu o furie nebună, unul asupra celuilalt, pentru a da lovitura de graţie.

Seara i—a prins înverşunaţi, dar extrem de istoviţi.

Întunericul nopţii a adus cu el o împăcare temporară. Duşmanii s—au întors la turmă, au băut apă multă, iar apoi s—au ascuns unul de celălalt aşteptînd zorile. A doua zi ambii s—au căţărat pe stîncă şi s—au năpustit în aceeaşi clipă unul asupra altuia, hotărîţi să pună capăt acestei încăierări pe viaţă şi pe moarte. În aer foşneau din aripi vulturii pleşuvi, care zburau în rotocoale deasupra lor. Locul ales pentru luptă era un mic podiş, înconjurat din toate părţile de prăpastie. Podişul însă fiind îngust, animalele n—aveau unde să—şi ia avînt. Lupta era strînsă. Bătrînul era mai puternic, dar Şchiopul mai rezistent, astfel că forţele se compensau. Nici unul nu reuşea să dea lovitura de graţie între coaste. Deodată Şchiopul s—a prefăcut că se uită la vulturi. Pîndind această clipă, Bătrînul şi—a făcut vînt ca să—l prăvale de pe stîncă, dar, printr—o mişcare bruscă, Şchiopul s—a dat la o parte şi căpetenia s—a prăbuşit în prăpastie.

Şchiopul a adunat turma ca s—o conducă la adăpătoare ; avea capul umflat, dar îl ţinea sus cu mîndrie, ochii, roşii de focul luptei, străluceau de flacăra răzbunării împlinite.

Se bucura şi triumfa. Dar bucuria i—a fost cam timpurie : căci dacă ar fi avut ochi de vultur, ar fi văzut cum unul dintre cei mai feroci lupi din pădure dă tîrcoale dincolo de gard şi pîndeşte orice pas al acestor animale străine, necunoscute, cu miros de oaie, dar sprintene ca nişte capre sălbatice. Pitită după gard, fiara încercată urmărise întreaga viaţă a micii turme şi îi era binecunoscută forţa dar şi slăbiciunile masculilor, cît şi naivitatea femelelor, neputinţa lor de a fugi şi de a se apăra. îşi şi alesese prima jertfă — o femelă uşuratică şi grăsuţă, cu părul lucios şi cu urechi ascuţite, care mînca foarte lacom şi rămînea totdeauna în urmă. Dar lupul ştia : înainte de a—şi înfige colţii în gîtul victimei, trebuia omorît şi ultimul mascul. De aceea jubila cînd masculii îşi trosneau coarnele izbindu—se cu furie şi aştepta cu răbdare ziua în care avea să se răfuiască cu ultimul dintre ei.

Un singur lucru nu ştia însă lupul : cum să treacă peste gard. A încercat să—l sară, dar labele lui zgrepţănau doar pe undeva pe la jumătate, iar trupul a încercat nu o dată duritatea pămîntului pietros. De atunci vicleanul cel singuratic căuta vreo spărtură şi, cu toate că nu o găsise încă, nu dispera. Dădea tîrcoale neîncetat, cu aceeaşi perseverenţă, şi, ascuns în desişul pădurii, aştepta să—i vină în ajutor vreo întîmplare fericită. În această aşteptare a trecut toamna şi a început iarna. Vuiturile, care se izbeau în colţii de granit ai stîncii, erau îmbibate de o umezeală grea şi rece, care se putea transforma în fiece clipă în promoroacă şi ninsoare. Turma a părăsit înălţimile păşunilor şi a coborît spre poale, la adăpost, aproape de vîlcea, unde mlădiţele goale, dar suculente, ale fagilor înlocuiau iarba uscată.

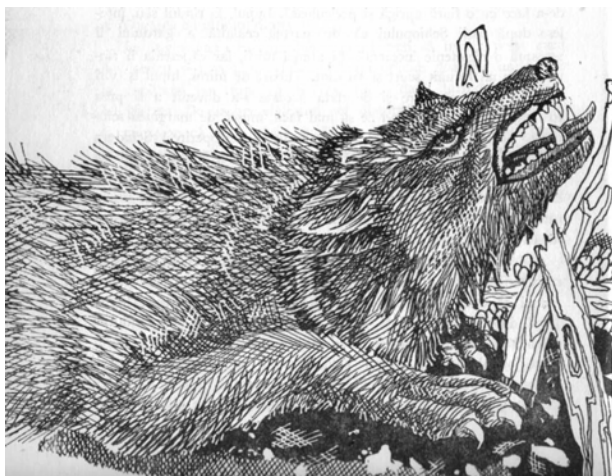
Împreună cu muflonii a coborît şi lupul în vîlcea. Ceţurile joase de toamnă i—au ascuns şi de astă dată prezenţa, iar ploile abundente i—au adus acea întîmplare fericită la care nădăjduia în taină inima lui

setoasă de sînge ; ploile au umplut vîlceaua cu apă, iar apa a spălat nisipul de sub gard, săpînd o mică gaură. De cum a observat—o, lupului i s—a zbîrlit de plăcere tot părul de pe ceafă ; într—o clipă s—a lăsat pe labe şi cu un scheunat uşor s—a apucat să scurme ca să mărească gaura.

Două zile şi două nopţi s—a căznit lupul cu disperare. în cele din urmă, obosit şi îndîrjit, pierzîndu—şi răbdarea, a început să mîrîie furios. Cine ştie, poate că Şchiopul a auzit scheunatul şi mîrîitul lupului, căci în cea de a treia noapte şi—a pierdut liniştea obişnuită. Printr—un fornăit puternic şi neaşteptat a dat semnalul de alarmă şi femelele, strînse una în ala, s—au înghesuit sub ramurile bătrînului brad. Iar el, cu capul ridicat şi cu ochii ageri larg deschişi, coborî spre vîlcea, de unde venea scheunatul lupului. După cîteva clipe berbecul şi lupul stăteau încordaţi faţă în faţă, despărţiţi de peretele subţire al gardului. Şchiopul îşi dădu seama că are de—a face cu o fiară aprigă şi periculoasă. Lupul, la rîndul său, înţelese după paşii Şchiopului că de partea cealaltă a gardului îl aşteaptă o căpetenie încercată. Şi atunci mîrîi, iar căpetenia îi răspunse cu un fornăit scurt şi sacadat. Turbat de miros, lupul îşi vîrî botul prin gaură, care şi de data aceasta s—a dovedit a fi prea strimtă, şi îndîrjit, neştiind ce să mai facă, muşcă de marginea scîndurii. Aceasta s—a arătat a fi o adevărată descoperire ! Scîndura udă şi putredă a pîrîit între fălcile lui puternice. Restul nopţii s—a scurs în noi încercări chinuitoare de a lărgi trecătoarea, împiedicate de berbec care lovea cu copitele în botul fiarei. în zori singuratecul carnivor s—a retras flămînd şi obosit, dar cu atît mai înverşunat.

A doua zi femelele nu au mai coborît să pască, ci au rămas în culcuşurile lor de vară, la poalele stîncilor. În vîlcea a coborît numai căpetenia. De partea cealaltă a gardului îl aştepta lupul. Jocul din noaptea trecută a început iar : lupul rodea scîndurile mărind gaura, iar ţapul îl lovea cu copitele. Două nopţi a durat acest joc al vicleniei. Lupul cînd dispărea în întuneric, pentru a se întoarce pe neşteptate, cînd zgrepţăna gardul în altă parte, ca să distragă atenţia ţapului, şi reuşea astfel să cîştige cîteva minute ca să lărgească gaura. La fel de chinuitor s—a scurs şi noaptea următoare. Lupul reuşea acum să—şi bage tot capul prin spărtură, dar îl trăgea înapoi imediat, căci Şchiopul se repezea cu înverşunare să—l lovească cu coarnele.

Ceasul hotărîtor a venit abia în zori. Ceaţa, aliata lupului, se ridica încet, iar din cerul rece şi mohorît au început să se cearnă fulgi mărunţi. Pămîntul s—a albit. Zorile au gonit lupul şi călăuza a pornit către femele. Zăpada scîrţîia sub picioarele lui şi totuşi Şchiopul mai mult simţi decît auzi, odată cu paşii lui, şi un alt scîrţîit scurt şi lugubru. Se întoarse brusc şi—l văzu pe lup, care trecuse prin spărtură, cu trupul încordat, gata să sară. Adunîndu—şi toată mînia şi curajul, Şchiopul se năpusti într—o clipă asupra lui, dar fiara sări în lături cu o uşurinţă uimitoare. Se auzi un clănţănit de dinţi şi numai datorită repeziciunii nemaipomenite cu care muflonul s—a răsucit a putut scăpa de fălcile fiarei.

Căpetenia se năpusti iar asupra lupului şi scena se repetă : lupul sări în lături cu uşurinţă şi apoi se

aruncă spre şoldul lipsit de apărare al muflonului. Şchiopul îşi întoarse partea dinapoi către gard şi aşteptă atacul. În minutul de linişte ce se lăsă, el auzi un tropăit şi înţelese că femelele fug, simţind prezenţa duşmanului.

Să fugă oare şi el ? Şchiopul ar fi putut să—l întreacă pe lup, să se caţăre pe stînci şi acolo sus, în vreo strîmtoare, să—l zdrobească ; dar gîndul de a întoarce spatele duşmanului rău mirositor îl făcu să se cutremure de scîrbă. Şi rămase.

Se luminase de—a binelea. Pierzîndu—şi răbdarea, lupul începu să dea tîrcoale ţapului. De cîteva ori se aruncă spre el, gîndind să—l înhaţe, dar de fiecare dată întîlnea coarnele căpeteniei gata să—l spintece. Fiara îşi arăta colţii de aproape, căutînd să—l provoace pe muflon. Simţind intenţia duşmanului de a—l îndepărta de gard, căpetenia începu el atacul, mai puternic şi mai iute decît socotise însuşi lupul. Lovitura fu atît de cumplită, încît fiara se rostogoli de cîteva ori izbindu—se într—o buturugă. Se ridică repede în picioare, dar muf Ionul îl ajunse şi din nou îl prăvăli la pămînt. Urmă o serie de lovituri crîncene, ameţitoare. Lupul se transformase într—un ghem însîngerat, dar ghemul acesta elastic reuşi totuşi să se desfacă şi colţii lupului îl răniră pe muflon după urechi. Fără să dea atenţie durerii, Şchiopul continuă să lovească cu îndîrjire sălbatică, pînă cînd înţelese că se războieşte cu buturuga — căci fiara sprintenă reuşise să se furişeze într—o parte şi înainte ca muflonul să se fi întors pentru a—l întîmpina cu coarnele, lupul îşi şi înfipsese colţii în şoldul acestuia.

Şchiopul simţi o durere surdă şi ucigătoare care îi zgudui întreaga fiinţă. Întorcîndu—se cu spatele la buturugă, îşi îndreptă coarnele spre lup, aşteptînd cu hotărîre sumbră atacul următor. Căpetenia nu se înşela : următoarea lovitură însemna moartea. Ştia bine acest lucru şi, privind la animalul de pradă însîngerat şi cu dinţii rînjiţi, în mintea lui răvăşită se născu un gînd — că dacă acum ar fi fost vii şi ceilalţi masculi, duşmanul ar fi fost nimicit — şi regretul că masculii aceia nu mai erau vii, că după moartea lui turma va pieri, sfîşiată de colţii lupului.

—Meeeee—e—e—e ! îi ajunse la urechi, venind din vîrful stîncii, chemarea unei femele care voia să—l anunţe unde se află turma.

Căpetenia întoarse capul spre stîncă, dar în aceeaşi clipă lupul se năpusti şi—l înşfacă de gît. Cele două animale se rostogoliră la pămînt. Muflonul începu să horcăie, să dea din picioare, dar colţii lupului se înfipseseră ucigător în gîtul lui şi după cîteva zvîcnituri trupul căpeteniei se lăsă moale, cald şi neputincios pe zăpada pufoasă şi proaspătă.

Dinspre stînci se auzi din nou chemarea alarmată a femelei :

—Meeeee—e—e—e !

Lupul eliberă din încleştare gîtul jertfei şi ciuli urechile. Apoi îşi scutură blana şi, cu pas uşor şi sprinten, încredinţat că nu mai e nimeni care să—i stea în cale, o luă liniştit pe cărarea ce ducea în sus către stînci, de unde se auzea behăitul femelelor rămase fără apărare.

UN PURCEL CU CLOPOŢEL

Vinovată de această întîmplare nefericită este numai scroafa sălbatecă, pentru că ea i—a dus pe purceluşi atît de aproape de pichetul de grăniceri. Dar şi micuţii îşi au partea lor de vină : căci în loc să meargă cuminţi după mama lor, cînd ea a început să alerge ei s—au ascuns printre frunzele de stejar căzute pe jos din abundenţă, socotind că nimeni n—o să—i vadă. Dar grănicerii sînt dibaci şi văd totul: i—au descoperit şi au prins doi dintre ei. I—au dus la pichet, unde au început o dispută lungă şi zgomotoasă cu privire la soarta purceluşilor prizonieri. Unii ziceau să fie tăiaţi şi puşi la frigare, dar celor mai mulţi li s—a făcut milă de ei şi au hotărît să—i îmblînzească. Au întocmit în grabă un coteţ, le—au pus înăuntru o troacă cu lapte şi cei doi purceluşi vărgaţi s—au pomenit închişi în noua lor locuinţă, zăpăciţi de o asemenea întîmplare neaşteptată, cu picioarele şi boturile dezlegate, gata de rîmat.

Încercări zadarnice : scîndurile groase ale coteţului nu se lăsau rîmate şi purceluşii prizonieri au trebuit să se împace cu închisoarea în care se aflau. La început le era atît de dor de pădure şi de turma lor de mistreţi, încît nici nu se atingeau de mîncare, deşi troaca stătea tot timpul plină în faţa lor. în cele din urmă foamea a învins şi ei şi—au muiat boturile în laptele proaspăt.

Aşa a început îmblînzirea purceluşilor sălbatici, pe care grănicerii i—au numit Roşcovanul şi Hăpăilă. Primului i—au spus Roşcovanul datorită culorii părului, cafeniu deschis cu nuanţe roşiatice, iar celuilalt, Hăpăilă din cauza lăcomiei cu care mînca ; îşi băga tot botul în lapte şi leorpăia pînă se umfla ca un burduf. Era atît de lacom, încît de multe ori intra în troacă cu picioarele din faţă, iar grănicerii făceau mare haz de ciorapii albi, de lapte, ai lui Hăpăilă.

Dar astea nu erau singurile deosebiri dintre cei doi purcei. Roşcovanul — bănuitor şi tăcut — stătea tot timpul într—un colţ întunecat al coteţului, iar Hăpăilă — uşuratic şi nepăsător — prefera să dea tîrcoale pe la uşă. Era atît de încrezător încît atunci cînd Grudi, grănicerul, a întins odată mîna să—l scarpinc, Hăpăilă nu fugi, cum ar fi făcut Roşcovanul. A rămas pe loc şi îndată ce Grudi a început să—l scarpine după urechi, Hăpăilă s—a lăsat moale, s—a întins pe jos cu picioarele în sus şi s—a lăsat scărpinat şi rásscărpinat, pînă i s—a înroşit pielea. Această joacă s—a repetat o dată, de două şi de trei ori, pînă cînd s—a transformat într—o distracţie zilnică atît pentru purcel, cît şi pentru grănicer, căci aducea un dram de veselie în viaţa lor atît de încordată şi plină de pericole.

Grudi a încercat apoi să hrănească purceii nu cu lapte ci cu ciorbă de—a lor, soldăţească, şi a avut mare succes. De data aceasta a leorpăit cu lăcomie nu numai Hăpăilă, ci şi Roşcovanul. Tot luptîndu—se cu ciorba, ambii purcei au intrat în troacă, împingîndu—se cu boturile, înghesuindu—se şi muşcîndu—se cu duşmănie. Vrînd să încerce atracţia magică a ciorbei soldăţeşti asupra purceluşilor, într—o dimineaţă grănicerii au făcut următoarea experienţă : au scos purceii din coteţ în curtea îngrădită, au răsturnat gamelele pline cu ciorbă în trocuţă şi au început să le zăngăne (zăngănitul era semnalul de prînz). Totodată ei au deschis şi poarta ogrăzii, care da înspre pădure. Purceluşii sălbatici puteau, deci, în voie să—şi aleagă : ori să se ducă la ciorbă, în coteţ, ori să apuce drumul pădurii.

Cînd s—au văzut deodată în libertate, Roşcovanul şi Hăpăilă s—au oprit buimăciţi, şi—au alăturat capetele, de parcă s—ar fi sfătuit ce să facă, şi în clipa următoare erau gata s—o rupă la fugă spre poarta deschisă, cînd deodată în aer se împrăştie mirosul ciorbei gustoase, însoţit de zdrăngănitul provocator al gamelelor soldăţeşti. Şi atunci s—a întîmplat minunea : cei doi purcei, în loc s—o zbughească spre pădure, au dat buzna în coteţ.

Încredinţaţi, după această „probă", că purceluşii sălbatici s—au domesticit, soldaţii au hotărît să nu mai închidă uşa coteţului. Astfel Roşcovanul şi Hăpăilă se plimbau în voie prin curte, unde s—au dedat cu patimă obiceiului lor porcesc de a scurma pămîntul umed.

Unii grăniceri susţineau, ba chiar făceau prinsoare, că purceluşii vor fugi totuşi. Alţii, în frunte cu Grudi, spuneau că se poate avea încredere în purcei şi că, din moment ce au gustat o dată din plăcerile civilizaţiei, nu vor mai renunţa la ele. Într—adevăr, cel puţin în prima zi, purceluşii n—au făcut nici o încercare de a fugi, aşa că Grudi cîştigă pariul. Totodată i se conferi şi titlul de „îmblînzitor de porci" şi „cunoscător al sufletului porcin". Dar printre grăniceri mai erau şi dintre aceia care socoteau că e încă mult prea devreme ca să poată fi vorba de o îmblînzire.

—Spuneţi, a văzut careva dintre voi purcel sălbatec îmblînzit ? întrebau ei.

—Tocmai în asta constă şi faima noastră, răspundeau adepţii lui Grudi, că am îmblînzit nu unul, ci doi purcei sălbatici.

Neîncrezătorii urmăreau cu atenţie atitudinea stranie a Roşcovanului, care îşi rotea neliniştit ochii,

ciulea urechile şi fugea cît îl ţineau picioarele cînd se apropia cineva de el. Cei încrezători, în schimb, dădeau atenţie comportării lui Hăpăilă care se învăţase să meargă ca un căţel în urma grănicerilor, aşteptîndu—şi porţia plăcută de scărpinat şi grohăind uşor, de parcă i—ar fi mulţumit celui care era dispus să i—o dea :

—Groh !… Groh !… Groh !..'.

—Am auzit ! îi răspundea Grudi. Bine, bine, am auzit ! Şi îşi trecea degetele butucănoase pe după urechile purcelului, pentru a—l face suprema plăcere.

Într—un fel sau altul, discuţiile s—au încins şi Grudi se hotărî să facă o încercare temerară. Ca să dovedească o dată pentru totdeauna că purceluşii sînt pe deplin domesticiţi, a declarat că în noaptea următoare va lăsa deschisă atît uşa coteţului, cît şi poarta care dădea direct spre pădure. Gestul era curajos şi riscant. Purceluşii sălbatici erau prizonierii grănicerilor doar de trei săptămîni. Cu toate că apucaseră să prindă gustul ciorbei soldăţeşti, nimeni nu putea spune ce se întîmplă în cotloanele ascunse ale sufletelor lor de purcei. Oare îi uitaseră ei cu totul pe tovarăşii lor din turmă, jocurile lor în libertate, pîntecul cald al mamei, gustul laptelui ei ? Oare uitaseră gîdilătura frunzelor uscate ale pădurii cînd se zbenguiau printre ele ? Aceste întrebări îl preocupau, bineînţeles, şi pe Grudi, dar el era un băiat curajos, căruia îi plăceau riscurile, aşa că a rămas la hotărîrea sa : purceluşii să fie eliberaţi.

Dar nu numai atît. El a propus şi un pariu : dacă purceii fug, Grudi se obligă să spele obielele, o lună de zile în şir, tuturor grănicerilor din post. în schimb îngrăditorii libertăţii celor doi prizonieri îşi luau angajamentul să—l scarpine pe Hăpăilă în fiecare zi, timp de zece minute, în afara orelor de serviciu. Deci porţile rămaseră deschise şi purceii se aflau în libertate. Ce au făcut ei în timpul nopţii, nu se ştie. Condiţia era ca nimeni să nu se amestece ca să nu—i influenţeze cu nimic pe purcei, nici chiar cu cel mai mic zgomot ! Nici măcar să nu se uite la ei ! Cînd a doua zi grănicerii, încă somnoroşi, s—au sculat să vadă ce s—a petrecut, în curte nu era nici urmă de purcei. Şi nici în coteţ. Toţi se uitau să vadă ce va spune Grudi, dar acesta a rămas imperturbabil.

—Ziua nu s—a sfîrşit încă, zise el. Din contră, abia acum începe.

Spunînd aceste cuvinte, a scos gamela şi a început să zdrăngăne cu lingura în ea. Nu trecură decît cîteva minute şi s—a auzit un grohăit de afară, apoi în curte a năvălit mai întîi Hăpăilă, iar după el Roşcovanul, care—şi petrecuseră noaptea în pădure, pe undeva prin apropiere, şi se înapoiau la prima invitaţie, să—şi ia micul dejun. Din ziua aceea, indiferent dacă purceii dormeau în curte sau în pădure, îndată ce sosea ora cînd era servită ciorba, ei apăreau totdeauna şi mîncau cu lăcomie pînă se saturau.

Grudi triumfa, iar „neîncrezătorii" îndeplineau condiţiile impuse de pariu. în pauză veneau toţi să se achite de datorie — cele zece minute de scărpinat. Unii încercau să—l ciupească pe Hăpăilă, ca să—l facă să fugă, dar pielea lui era suficient de groasă ca să nu se sperie de asemenea glume. Din contră, ciupitul îi producea o mai mare plăcere şi bucurie, iar grohăitul lui se transforma într—un sforăit paşnic şi fericit.

Idila cu purceii se transformase dintr—un eveniment fericit într—un fapt zilnic, obişnuit, cînd deodată s—a întîmplat ceva trist şi neaşteptat, care a destrămat liniştea pichetului de grăniceri „Kukureak". Într—o dimineaţă, Roşcovanul nu s—a mai întors nici la micul dejun, nici la prînz. A venit numai Hăpăilă, dar într—un hal fără de hal, stîrnind tot soiul de presupuneri pline de îngrijorare. Era plin de noroi pe picioare, cu părul zbîrlit şi cu zgîrieturi pe burtă. Oare au fost hăituiţi de vreo fiară purceluşii noştri ? Roşcovanul a fost mîncat, sau e numai rănit ?

Nimeni nu bănuia că a fugit, dar după ce soldaţii au scotocit prin toată pădurea şi nu au descoperit nici urme de sînge, nici urma vreunei lupte, bănuiala că Roşcovanul s—a întors la turmă începu treptat să—şi facă loc. Ea s—a confirmat atunci cînd una dintre santinele, întorcîndu—se la pichet, a anunţat că în timpul nopţii a auzit nişte zgomote care aminteau răpăitul unei ploi puternice. Ostaşii cunoşteau zgomotele pădurii şi ştiau că mersul unei turme de mistreţi se aseamănă foarte bine cu foşnetul unor picături mari de ploaie.

Grudi se împotrivea acestei ipoteze. Dacă Hăpăilă şi Roşcovanul nimeriseră în turma lor, de ce atunci Hăpăilă s—a întors, iar Roşcovanul a rămas ? Oare era posibil ca cei doi purcei să fie atît de diferiţi ? în definitiv, Roşcovanul poate că s—a rătăcit !

Aşa credea Grudi şi, ca să nu se piardă şi Hăpăilă, a hotărît să—i lege un clopoţel de gît. Pe de o parte ca să sperie fiarele, în caz că vor încerca să—i atace, iar pe de alta să dea de veste grănicerilor unde se află, dacă i s—ar pierde cumva urma prin pădure, aşa cum s—a întîmplat cu Roşcovanul.

Un pulceluş cu clopoţel !... Această idee năstruşnică fu îmbrăţişată imediat de toţi. Găsiră pe undeva un clopoţel, şi în faţa întregului pichet de grăniceri avu loc ceremonia legării lui la gîtul purcelului. Un centiron vechi de soldat fu descusut şi tăiat, i s—a pus o încheietoare de bronz şi clopoţelul de aramă, care atîrnase cîndva la gîtul vreunui viţel, se afla acum prins de grumazul purcelului sălbatec.

Îndată ce Hăpăilă se văzu cu clopoţelul la gît, începu să dea din cap, de parcă voia să se elibereze de straniul obiect, dar clopoţelul suna tot mai tare, încît purcelul speriat o luă la fugă prin curte. Niciodată pînă atunci n—au mai rîs grănicerii cu atîta poftă cum au rîs în ziua aceea. Hăpăilă, uluit, sărea, alerga de colo—colo, îşi răsucea capul, în timp ce soldaţii făceau un haz nebun privindu—l ; în cele din urmă purcelul se obişnui cu clopoţelul şi se potoli. Numai din timp în timp mai tresărea, stîrnind noi rîsete şi chicoteli. Pe atunci însă nimeni nu bănuia că acest clopoţel, de care se bucurau atît, le va aduce necazuri şi durere.

Au trecut cîteva zile şi Hăpăilă s—a obişnuit cu clopoţelul ; s—au obişnuit cu el şi grănicerii. După sunetul clopoţelului ei ştiau totdeauna ce face purceluşul : se scarpină, rimă prin curte sau mănîncă. Sau merge prin pădure după ghindă. Venise toamna şi ghinda începea să se scuture — mare, lucioasă şi plină de miez — iar vîntul se grăbea s—o împrăştie printre frunzele de anul trecut, ca să nu degere în timpul iernii. Parfumul de ghindă umpluse toată pădurea. Şi desigur că el a fost cauza întîmplării care a urmat şi care a neliniştit tot pichetul de grăniceri, pecetluind soarta purceluşului.

Dar ce s—a întîmplat totuşi ?

Întîi şi—ntîi s—a întîmplat să fie o noapte înnourată şi întunecoasă şi vîntul să bată dinspre pădure spre pichet. Hăpăilă se culcase în coteţul lui, iar grănicerii de mult trăgeau un pui de somn dulce. Dar iată că vîntul a adus nişte sunete care au făcut ca inima de purcel a lui Hăpăilă să bată cu putere şi emoţie : prin apropiere trecea turma sa. Nu putea fi nici o îndoială. Purceluşului i s—a părut chiar că aude un grohăit şi nu un grohăit oarecare, ci tocmai acea chemare cu care scroafa cea bătrînă îşi aduna puii risipiţi prin tufişuri. Toate astea l—au făcut pe Hăpăilă să sară drept în picioare. Într—o clipă a şi uitat de clopoţelul care suna la gîtul lui şi a zbughit—o pe poartă, spre pădure. Soldaţii dormeau, vîntul sufla aşa încît nu l—a auzit nimeni. În cîteva minute Hăpăilă, pentru a doua oară de cînd era protejatul grănicerilor, se afla în mijlocul turmei sale.

Acum e momentul să lămurim că şi data trecută Hăpăilă se întorsese la turmă împreună cu Roşcovanul, numai că fratele lui a rămas, pe cînd el, amintindu—şi de ciorba cea gustoasă, a rupt—o la fugă spre postul de grăniceri şi nici grohăitul mamei care îl chema, nici privirile mînioase ale bătrînilor mistreţi n—au reuşit să—l oprească. Data trecută atît bătrîna lui mamă cît şi porcii mistreţi se purtaseră cu ei în modul cel mai firesc, de parcă nu s—ar fi întîmplat nimic. Acum însă, la apariţia lui Hăpăilă, toţi au ridicat capetele şi l—au cercetat cu atenţie, ca şi cum nu era puiul bătrînei scroafe, ci un pui de lup.

Care putea fi pricina acestei atitudini ciudate ?

Hăpăilă l—a zărit pe Roşcovan şi s—a îndreptat spre el, dar Roşcovanul a sărit în lături ca ars, de parcă ar fi călcat un şarpe veninos. Abia atunci a înţeles el că motivul purtării lor stranii era clopoţelul. Ori de cîte ori încerca să intre în turmă, aceasta într—o clipă se îndepărta de el. încerca din nou s—o ajungă, dar mistreţii o luau la fugă iar, pînă cînd, în cele din urmă, Hăpăilă ajunse cu întreaga turmă în cele mai

îndepărtate desişuri ale codrului.

Locul unde s—au oprit era o poiană de munte, împrejmuită de uriaşe trunchiuri de fagi seculari, ale căror coroane împreunate aproape că acopereau întreg cerul. Trunchiurile bătrînilor arbori erau lustruite de spinările mistreţilor care se scărpinau de ele ; coaja le era aproape roasă de cît şi—au ascuţit colţii în ea, iar pămîntul din jur, bătucit de copite. Dacă ar fi fost mai mare cu un an, Hăpăilă ar fi ştiut că acest loc ascuns, înfundat în munte, se numeşte „Poiana însîngerată". Iar dacă ar fi fost şi mai bătrîn, el ar fi ştiut că aici au loc luptele între mistreţii rivali şi se hotărăşte cine va fi conducătorul turmei şi care îi vor fi ajutoarele. Tot aici, în momentele de pericol, se adună întreaga turmă ca să rezolve problemele legate, de securitatea ei — adunări furtunoase, ba uneori chiar sîngeroase.

Hăpăilă nu ştia nimic din toate acestea şi urmărea cu interes cum mistreţii veterani îşi ocupă locul sub coroana celui mai gros stejar, iar lîngă ei vin scroafele care şi—au adunat în jur purceluşii de anul trecut şi de anul acesta ; apoi doi mistreţi cu urechile ciulite şi colţii încovoiaţi s—au aşezat de strajă la marginea potecii. Hăpăilă îşi dădu oarecum seama de rostul acestor pregătiri abia atunci cînd de o parte şi de alta a sa au apărut doi mistreţi tineri şi i—au făcut un aspru semn din ochi să nu mişte.

Oare le era teamă de el ? Dar în clipa următoare lucrurile s—au lămurit : dintre mistreţii veterani s—a ridicat mistreţul cu cele mai multe răni şi şi—a început cuvîntarea, grohăind mînios :

—Onoraţi mistreţi cu trupul brăzdat de cicatrice, stimate scroafe şi purcei. Tribunalul nostru începe judecarea trădătorului. Procuror poate fi numai acela dintre voi care a căpătat mai multe răni în luptă, iar apărător — oricare din turma noastră. Procurori, aveţi cuvîntul ! Apărători, pregătiţi—vă pledoaria!

În numele adevărului, trebuie să precizăm că discursul bătrînului mistreţ nu a fost chiar atît de calm cum l—am prezentat noi, dar nu—l puteam reda altfel. De pildă : „Onoraţi mistreţi cu trupul brăzdat de cicatrice, stimate scroafe şi purcei" era exprimat doar printr—un simplu „groh !", care amintea mai mult de un sughiţ, decît de un adevărat grohăit, însoţit de răsucirea capului către mistreţii veterani şi de căutături săgetătoare aruncate spre scroafele bătrîne. Purceii nu erau onoraţi nici măcar cu o privire, nici măcar cu un semn, în schimb „groh !", aşa cum a fost rostit, nu era un „groh" scurt, obişnuit, ci unul prelung, cu cel puţin doi „o", care pe limba mistreţilor însemna că se adresează celor mai tineri. Cu astfel de intonaţii, imperceptibile pentru urechea umană, a început judecata purceluşului:

—Vulturul este un duşman periculos, dar omul nu—i oare mai periculos decît vulturul ? luă cuvîntul un mistreţ cu umărul strîmb. În copilărie fusese răpit de un vultur, care însă l—a scăpat din gheare şi l—a lăsat beteag. De atunci, în orice cuvîntare a sa, pomenea mai întîi de vultur. Omul a capturat purcelul şi i—a legat un clopoţel. De ce ? Lucrul acesta îl înţelege şi un prost : omul a vrut să facă din el un trădător al turmei de mistreţi. Iar ce pedeapsă li se cuvine trădătorilor, asta o ştie fiecare dintre noi ! îşi termină cuvîntarea Umăr—strîmb.

—Nu sînt trădător ! Nu sînt ! guiţă Hăpăilă, de astă dată înţelegînd bine unde se află şi ce—l aşteaptă. Străjile lui — cei doi mistreţi tineri — s—au întors spre el şi l—au înghiontit cu riturile, dar el a reuşit să mai guiţe : Clopoţelul nu mi l—am legat eu !

—Atunci de ce, cînd ai venit rîndul trecut la noi, ţi—ai părăsit turma şi te—ai întors iar printre oameni? îl întrebă un mistreţ rămas chior într—o luptă cu un lup.

Purceluşul lăsă capul în jos.

—De dragul ciorbei ; îmi place ciorba, răspunse el cu jumătate voce. Voi nici nu ştiţi ce—i aceea ciorbă!

—Dar ştim ce—i acela om ! grohăi chiorul supărat, pufnind cu atîta furie încît ramurile stejarului se legănară.

—Îl ştim noi pe om, îl ştim ! Ne vînează şi ne pune la frigare ! săriră alţi mistreţi veterani şi—şi zburliră părul de pe spinare ca să li se vadă rănile adînci. Unul îşi arătă urechea împuşcată, altul îşi arătă şoldul muşcat de un cîine, un al treilea îşi arătă cicatricele de pe frunte, făcute de alice, şi aşa mai departe.

— Voi ştiţi, dar eu n—am ştiut ce este omul ! zise încet Hăpăilă.

—Fratele tău n—a ştiut nici el, dar şi—a preferat turma în locul cocinii şi a ciorbei ! rosti mustrător una dintre scroafe şi se uită cu asprime la purceluşii culcaţi lîngă ea.

—Ţi—ai vîndut libertatea pentru o strachină de ciorbă ! vorbi din nou mistreţul cel cu umărul strîmb.

—Asta se cheamă trădare !… Iar trădarea se pedepseşte cu moartea ! sublinie preşedintele tribunalului, mistreţul cu cele mai multe cicatrice.

—La moarte !

—La moarte !

—La moarte ! urlară mistreţii veterani şi ramurile stejarului se legănară din nou de răsuflarea lor

mînioasă.
—Aveţi milă de bietul purceluş, se auzi un glăscior subţirel. Ce vină are el că i—au pus un clopoţel la gît?
Între purceii de aceeaşi vîrstă cu Hăpăilă se stîrni zarvă :
—Nu—i vinovat purcelul !
—S—a înşelat !
—A greşit !
Mistreţul cu cele mai multe cicatrice bătu din picior şi se ridică încrîncenat şi zburlit :
—Linişte, stîrpiturilor ! Uitaţi pericolul care ne ameninţă !
—Ne vom afunda în pădurile cele mai dese unde clopoţelul nu se va mai auzi, se amestecă purceluşul care a spus primul „aveţi milă".
—Urechile cîinilor de vînătoare prind pînă şi bîzîitul unui ţînţar ! îi ripostă Chiorul şi ochiul lui sănătos luci ca un colţ de luptă.
—Ne vom apăra !
—Cu toaca asta de gît ?
Disputele au încetat în clipa cînd a luat cuvîntul Umăr—strîmb :
—Ştiţi voi ce înseamnă un vultur ?
—Dar lupul ştiţi ce înseamnă ? grohăi la rîndul său mistreţul cel chior.
—Orice discuţie este de prisos ! interveni preşedintele tribunalului. Ca unul mai în vîrstă, vă pot spune că purcelul pe care îl judecăm a fost condamnat la moarte nu de noi, mistreţii, ci chiar de om. Va muri sufocat din cauza curelei de care este legat clopoţelul, atunci cînd gîtul lui va deveni la fel de gros ca al nostru !
Se aşternu tăcere. Printre purceluşi se auzi un plîns înfundat. Pînă şi vîntul încetă să se mai joace cu frunzele stejarului. Atunci o scroafă, profund emoţionată, rosti :
—Stimaţi mistreţi cu cicatrice, de ce să—l mai omorîm pe purceluş, cînd i—am putea schimba pedeapsa cu moartea, în surghiun ? Să—l lăsăm să meargă prin pădure cu clopoţelul de gît, ca să—şi dea seama singur în ce dandana a intrat.
—Surghiun !
—Surghiun !
—Surghiun ! ţipau cît îi ţinea gura purceii. Mistreţii veterani schimbară priviri. Şi soarta purceluşului cu clopoţel ar fi fost alta dacă nu s—ar fi amestecat un mistreţ bătrîn, uitat de moarte, care nu scosese o vorbă pînă atunci. El grohăi puternic :
—Groaznic !... Groaznic, groaznic ! urmă el după o clipă de tăcere. E îngrozitor să vezi cum tinerii nesocotesc părerea celor vîrstnici. Forţa noastră constă în faptul că trăim laolaltă, în turma noastră, iar voi cereţi surghiun ! E deajuns ca un singur purcel să hoinărească singur, ca să ne facă de rîs neamul. Ca pînă şi vulpile să—şi bată joc de noi !
Mistreţul se sufoca de mînie, dar nu—şi conteni cuvîntarea plină de cruzime :
—Turma, pentru noi, este un lucru sfînt ! Nimănui nu—i este îngăduit să—i încalce legile. Purcelul trebuie să moară !
Preşedintele tribunalului se adresă mamei purcelului vinovat.
—Aveţi ultimul cuvînt !... Vorbiţi !
Scroafa aruncă o privire purceluşilor adunaţi în jurul ei, apoi îşi aţinti ochii asupra mistreţilor veterani şi zise :
—Eu sînt mamă. Vouă, judecătorilor, vi se cuvine să hotărîţi ! Mistreţii veterani s—au adunat cap la cap, s—au sfătuit în şoaptă,
apoi călăuza turmei şi—a înălţat fruntea, iar purceluşii şi scroafele s—au ridicat în picioare.
—În numele turmei de mistreţi, rosti el, condamnăm la moarte pe trădător, să fie drept pildă pentru toţi cei care, acum sau în viitor, ar încerca să—şi vîndă libertatea pentru o strachină de ciorbă dată de om...
La aceste cuvinte, mistreţii străjeri l—au îmboldit pe purcel să meargă şi intrară în desiş. Clopoţelul suna nepăsător, dar toţi ştiau că fiecare sunet număra ultimele clipe ale unui osîndit. Clopoţelul mai sună de cîteva ori, înfundat, apoi tăcu. Se auzi un tropot urmat de lovituri surde şi din nou se aşternu liniştea. Din arborii învecinaţi se scuturară cîteva frunze galben—sîngerii şi se aşternură pe pămînt — erau lacrimile pe care le vărsa bătrîna pădure pentru tot ceea ce văzuse.
După un timp oarecare, grănicerii, hoinărind prin pădure, au găsit trupul purceluşului cu clopoţel

străpuns de colţii mistreţilor. Lovitura fusese dată cu asemenea putere, încît îl proiectase pe purceluş în trunchiul copacului din faţă şi el rămăsese ca ţintuit la stîlpul infamiei, împreună cu colţul rupt al mistreţului care—l izbise. Grănicerii au înţeles o dată în plus ce înseamnă „trădare" şi „datorie". Ei au cercetat şi urmele de pe „Poiana însîngerată", le—au descifrat, cum s—ar zice, şi mi—au povestit şi mie această întîmplare.

Aşa cum mi—au spus—o, v—o povestesc şi eu, întocmai.

Dacă aveţi nelămuriri, adresaţi—vă grănicerilor de la pichetul „Kukureak".

FOCUL DIAVOLESC

Focul a apărut în cea de a şasea zi a lunii august — ţin bine minte data, deoarece în ziua aceea m—am tăiat la picior şi abia m—am tîrît şchiopătînd pînă la cabana pădurarului. Imaginaţi—vă o pădure seculară de brazi — în munţii Rodopi există nişte locuri sălbatice şi inaccesibile, unde încă mai domnesc urşii şi vulturii pleşuvi. Şi iată că în mijlocul unei astfel de păduri, în care noaptea se lăsa o beznă s—o tai cu cuţitul, a apărut deodată o lumină stranie.

În altă parte, acest lucru n—ar fi făcut nici o impresie, dar apariţia focului într—un asemenea codru ne—a alarmat. Pădurarul Bojin Vragov a pus mîna pe carabină şi a plecat să—i prindă pe contrabandişti (aşa cum îşi închipuia el). Dar s—a înapoiat dezamăgit : în locul unde ar fi trebuit să fie focul, era întuneric beznă. Şi nici urmă de oameni sau de tăciuni. Iar noi, din cabana pădurarului, ne—am uitat tot timpul la flăcările domoale care nu s—au stins nici o clipă.

Pădurarul şi—a continuat cercetările şi a doua zi. Pe la prînz s—a întors şi mai alarmat decît noaptea trecută. A scotocit împreună cu tăietorii de lemne toată regiunea, au cercetat copac cu copac, dar n—au întîlnit nici ţipenie de om, n—au găsit nici cenuşă, şi, bineînţeles, nici foc.

N—a apucat bine pădurarul să—mi povestească totul pe—ndelete că au sosit tăietorii de lemne, speriaţi nevoie mare, cu fierăstraie şi topoare. Focul misterios le—a sădit spaima—n suflet şi n—au mai vrut să stea în pădure.

Am încercat eu să le explic că e ruşine să se sperie de un prăpădit de foc, dar ei tăceau chitic, mohorîţi şi abătuţi. Numai unul din ei îndrăzni să deschidă gura :

—Dacă—i un prăpădit de foc, aşa cum spuneţi, de ce nu—l stingeţi ?

Nu ştiam nici eu ce—i cu focul ăsta, dar, ca să cîştig măcar douăzeci şi patru de ore, le—am promis c—am să—l sting. Tăietorii de lemne s—au învoit să rămînă pînă a doua zi seara. S—au dus în bucătărie să cineze, iar eu am rămas cu pădurarul ca să chibzuim cum să ieşim din această situaţie grea în care intrasem pe neaşteptate. Avînd piciorul rănit, nu mă puteam mişca din cabană. Ce ne rămînea de făcut? Cum să stingem focul şi cum să—i liniştim pe tăietorii de lemne ?

În timp ce chibzuiam noi aşa, intră în odaie Saşko, fiul bucătarului, în fiecare vară băieţelul *cîrnuţ* îşi petrecea vacanţa la tatăl său, iar acum, cînd eram nevoit să stau la pat, el îmi aducea cina. Flămînzisem zdravăn, dar de data aceasta nici n—am apucat să mă ating de ciupercile coapte, căci în aceeaşi clipă Bojin Vragov m—a tras de mînă şi a arătat spre pădure : acolo, în vîrful muntelui, apăruse din nou, în întunericul nopţii, strălucirea aceea enigmatică, de un albastru intens, liniştită şi blîndă ca luna. Era ceva cutremurător în această privelişte, în contururile neclare şi maiestuoase ale copacilor, în strălucirea tainică a focului diabolic în bezna codrului. Mi se păru că în momentul cînd bătea vîntul acest foc se legăna uşor, de parcă cineva mişca un felinar.

—E cu putinţă oare să fie un strigoi ? şopti pădurarul, cuprins şi el de spaima superstiţioasă a tăietorilor de lemne, majoritate dintre ei bulgari mahomedani din Haskovo, regiune cu care ne învecinam.

—O fi vreun adăpost secret de—al spionilor, îşi dădu cu părerea puştiul.

—Dacă—i adăpost secret, la ce naiba să—l lumineze ? Vocea pădurarului trăda neîncredere şi furie.

—Semnalizează ! Totu—i posibil !

Bineînţeles că era posibil, şi încă cum ! Graniţa nu era departe, iar în preajma graniţei se poate întîmpla orice...

—Atunci să ochim focul ? propuse pădurarul şi pregăti carabina.

Az îmi dau seama că povestea cu împuşcatul focului era o adevărată prostie, dar atunci, în noaptea aceea întunecoasă şi lugubră cînd oamenii dădeau bir cu fugiţii, iar treabă era pînă peste cap, n—aveam timp să chibzuim în tihnă, aşa că i—am permis lui Vragov să tragă.

Pădurarul ridică puşca, dar eu, cuprins de nerăbdare, i—am smuls—o din mîini şi am ochit drept în ţintă. Întunericul parcă a tresărit de fulgerul firav al focului de armă. Brazii şi—au arătat pentru o clipă contururile — tăcuţi şi falnici — ca apoi din nouă să—i învăluie bezna, iar lumina din faţa noastră străluci parcă mai puternic şi mai provocator.

Am ochit şi am tras din nou. Dinspre bucătărie îmi ajunseră la urechi vorbe şi un chicotit înfundat, în care se ghicea însă teama. Tăietorii de lemne urmăreau cu atenţie lupta noastră cu strigoiul şi îşi băteau joc de noi. Eram neputincioşi şi, cu siguranţă, ridicoli.

Mă pregăteam să dau puşca jos de pe pervazul ferestrei, cînd auzii vocea băiatului :

—Lăsaţi puşca pe geam !

—De ce ? Să speriem cu ea strigoiul ? rîse pădurarul.

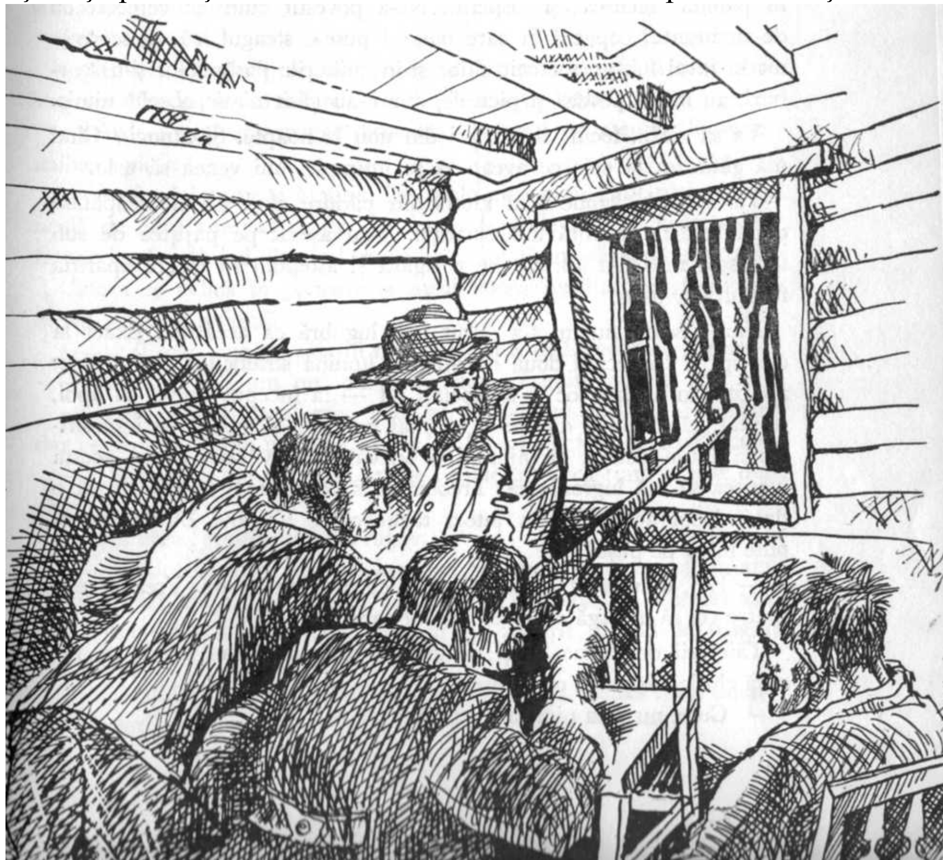
Saşko nu dădu atenţie glumei şi încet, de parcă îi era teamă ca nu cumva să tragă cineva cu urechea, mă lămuri că, aşa cum este aşezată, puşca indică direcţia focului. Dacă ziua vom privi prin cătare, iar unul dintre noi va merge în pădure cu o basma, cel care este în spatele puştii îi va indica locul exact unde să pună basmaua. Acolo—i focul.

Îmi venea să—l îmbrăţişez pe puşti şi să—l arunc de bucurie pînă în tavan, pentru că—i venise în minte o idee la care nu se gîndise nimeni. Vragov ne întrerupse :

—Dar cum va mai putea cel care priveşte prin cătare să—l îndrume pe celălalt, atunci cînd între ei va fi o distanţă mai mare de trei kilometri şi nu se vor auzi unul pe altul ?

Cel din pădure va lua cu el telefonul portativ ! Linia telefonică tăia pădurea cam prin locul pe unde lumina focul. Cu ajutorul telefonului puştiul putea într—adevăr să ţină legătura cu cabana şi să primească indicaţii. El lucrase cîteva zile cu telefoniştii şi se pricepea să—l folosească.

A doua zi de dimineaţă Saşko a plecat. De strajă la puşcă s—a postat Vragov. Pentru prima dată o puşcă aştepta ca ţinta să—i cadă în cătare. Mă uitam pe fereastră şi urmăream totul cu sufletul la gură.

În cele din urmă, steguleţul flutură pe valurile verzi ale pădurii de conifere, telefonul sună şi comenzile începură : „înapoi... înainte !... La stînga, ţine aşa..." Dar nu se puteau executa repede, deoarece Saşko trebuia să se caţăre în copaci şi de acolo să fluture năframa albă, legată de un băţ. În sfîrşit, către amiază, semnul a fost pus şi Vragov a pornit imediat spre pădure.

Nu—mi rămînea altceva de făcut decît să aştept. În fiecare clipă speram să aud vocea pădurarului şi a isteţului său ajutor, dar minutele se amînau, se lungeau, deveneau ore şi abia spre seară Vragov s—a întors, fără chipiu şi cu fruntea numai zgîrieturi. Stătea cu ochii în pămînt, încurcat şi disperat. Ne—a povestit cum au cercetat cu de—amănuntul copacul în care băiatul pusese steagul, că au scormonit în jurul lui, au scotocit chiar şi în cuiburile păsărelelor şi—n scorburi, au întors pe dos şi pietrele, dar n—au găsit nimic, absolut nimic.

Va să zică... focul va străluci din nou la noapte. Şi atunci ? Cînd mă gîndeam la cele ce aveau să se întîmple, îmi venea să urlu.

Tăietorii de lemne s—au întors din pădure cînd soarele scăpătase după creasta zburlită a Cernatiţei. S—au aşezat pe pajiştea de sub fereastra mea, au aprins cîte o ţigară şi aşteptau în tăcere apariţia focului diavolesc.

Nici o seară nu mi s—a părut mai lugubră ca aceasta... Exact la ora opt şi treizeci şi două de minute,

lumina strălucitoare şi—a făcut apariţia în acelaşi loc şi în acelaşi fel — la început timid, ca apoi, treptat, să lucească din ce în ce mai puternic şi, odată cu intensificarea întunericului, să ajungă o adevărată vîlvătaie. Focul acesta începea să mă îngrozească. Trebuia să se controleze imediat, încă o dată, locul acela. M—am întors tăcut către Vragov. El înţelese şi puse mîna pe puşcă.
—Hei, ascultaţi ! se adresă el tăietorilor de lemne. Vrea careva dintre voi să meargă cu mine pînă la copacul acela ?
Tăietorii de lemne, muţi de groază, ghemuiţi unul într—altul, tăcură chitic, de parcă nu auziseră.
—Cum, nu vrea nimeni ? repetă Vragov.
—Merg eu, îl trase de mînă băiatul bucătarului. Ştiu drumul pînă la copac,
—Hai ! zise Vragov, fără nici un chef.
Se auzi clanţa uşii. Afară răsunară paşi şi se pierdură treptat, pe măsură ce coborau pe povîrniş. O scînteie licări şi se stinse, scăpărată pe o piatră de sub bocancul cu ţinte al pădurarului. Două umbre — una mică şi alta mare — se pierdeau în noapte.
Pînă la steguleţ era un drum de o oră şi zece minute. O oră şi zece minute am aşteptat la fereastră, cu ochii aţintiţi la lumină, care devenea tot mai clară şi mai puternică şi în acelaşi timp mai lugubră şi mai enigmatică.
Telefonul sună :
—Tovarăşe inginer, se auzi vocea lui Vragov, ne aflăm exact sub steguleţ. Nu există nici un foc ! De la voi se vede ceva ?
—Arde—e—e—e ! am strigat disperat. Cercetaţi cu atenţie, lua—v—ar naiba să vă ia !
—Auzi, aici se vede lumină, iar acolo cică n—au găsit nici pomeneală de foc ! zise careva de sub fereastra unde ţigările licăreau în întuneric, dezvăluind din cînd în cînd cîte o faţă mustăcioasă, speriată.
Cineva se ridică în picioare şi auzii vocea bucătarului, tatăl lui Saşko, surdă şi reţinută :
—Ar fi mai bine ca băiatul meu să se întoarcă, tovarăşe inginer !
—Întorceţi—vă ! am ordonat la telefon. Trimite copilul înapoi !
—Bine, răsună glasul gros, enervat, la capătul celălalt al firului, dar ce să fac, copilul nu vrea. Se caţără în copac ca să—şi ia năframa.
—Dă—o încolo de năframă, spune—i să se întoarcă ! am strigat din răsputeri.
—Nu vrea ! repetă furios Vragov.
Am simţit că mi se taie picioarele. Am pus receptorul şi m—am întins în pat, disperat şi distrus de oboseală. Probabil că am stat aşa cam vreo cinci minute, cînd deodată am tresărit auzind un strigăt puternic :
—S—a stiiiins, s—a stins vîlvătaia, inginerule, s—a stiiiins ! mă anunţau tăietorii de lemne.
Am sărit ca ars. Lumina dispăruse într—adevăr. M—am frecat repede la ochi, ca să văd mai bine, dar... focul străluci din nou. Am înşfăcat telefonul.
—Vragooov, vîlvătaia s—a stins şi a apărut din nou ; de ce ?
—Nu ştiu ! auzii vocea disperată a pădurarului.
—Unde te afli ?
—Sub copac.
—Dar băiatul ?
—În copac... îşi ia de acolo năframa.
—Să coboare !
Bărbaţii de sub fereastră au început a sporovăi, dar au amuţit deodată, căci vîlvătaia dispăruse din nou de parcă ar fi fost acoperită cu mîna. Se auzi un strigăt de triumf, dar focul străluci iar.
—Ascultă, Vragov, i—am zis eu, şovăind, luminat de o idee, pune—l pe Saşko să se caţere din nou în copac ! Şi să fie gata să se oprească atunci cînd îţi spun.
Se lăsă linişte. După vreo trei—patru minute, numărate de bătăile inimii mele, lumina dispăru din nou.
—Opreşte—e—e ! am urlat în receptor, atît de tare încît cei din pădure m—au auzit şi fără telefonul portativ.
—Ne—am oprit ! raportă pădurarul şi i se auzi răsuflarea grea. Un minut... două... trei — lumina nu apăru. Au mai trecut încă patru—cinci, întunericul domnea pe deplin. Bănuiala mea se confirma : în timpul coborîrii şi urcării în copac, Saşko acoperea probabil un reflector secret. M—am hotărît să controlez.
—Puştiul să se urce mai sus ! am dat dispoziţie la telefon. După un minut lumina apăru din nou.

—Să coboare ! Lumina se stinse.
—Opreşte ! Lumina nu mai apăru.
M—am aplecat peste fereastră şi am ţipat :
—Am stins focul diavolesc, băieţi ! Aţi văzut ?
—Stai, nu te pripi, s—ar putea să apară iar ! zise cineva.
—Cînd ţi—oi da una peste spinare, îţi piere cheful să mai cobeşti ! urlă un altul şi se stîrni o gîlceavă straşnică.

Am ordonat prin telefon ca Saşko, înainte de a coborî din copac, să prindă năframa în locul unde sta lipit acum de trunchi. După ce am dat această dispoziţie m—am culcat istovit, dar de data asta liniştit.

A doua zi am încălecat pe un măgăruş şi m—am dus în pădure, însoţit de Saşko, Vragov şi de tăietorii de lemne. Vragov îşi răsucise ţanţoş mustăţile ; cozorocul îi acoperea urechea şi ochiul stîng, în schimb cel drept lucea triumfător. Dar Saşko ? El se purta de parcă nici n—ar fi fost noaptea trecută în pădure, ci şi—ar fi scris lecţiile. Numai că picioarele îi erau zgîriate mai mult ca de obicei.

Puştiul ne—a dus direct la copac — un molid obişnuit, uscat, pîrjolit parcă de brumă. îţi sărea în ochi doar haina lui Saşko, legată în partea de sus a trunchiului, şi năframa agăţată drept în vîrf. Saşko se caţără la repezeală. Cu respiraţia tăiată aşteptam să desfacă haina, ca să ne dezvăluie în sfîrşit taina focului diavolesc.

Secundele care s—au scurs pînă cînd a dezlegat haina ni s—au părut minute, iar minutele — ore. Vragov ţinea carabina gata de tras. Tăietorii de lemne stăteau la trei—patru paşi în spatele lui, pregătiţi s—o ia la fugă, dacă din copac ar fi sărit — Doamne fereşte ! — strigoiul încornorat. Numai clăpăugul de măgar, pe care stam călare, clipea liniştit din ochi şi nu împărtăşea defel emoţiile şi temerile noastre.

Iată, în sfîrşit, Saşko desfăcu sfoara şi hăinuţa lunecă uşor în jos, ca să ne dezvăluie... ca să ne dezvăluie... trunchiul jupuit al molidului şi nimic altceva !

De mînie şi deziluzie pădurarul era gata să tragă chiar în copacul nevinovat ; cît despre mine, preferam să apară strigoiul. Tăietorii de lemne se uitară unul la altul cu subînţeles, iar în privirile lor se citea clar : „Uite, vedeţi ? Hai s—o ştergem pînă nu—i prea tîrziu !"
Şi într—adevăr am fi plecat, dar deodată băiatul strigă din copac :
—E—hei, ia uitaţi—vă ! Apoi rupse ceva şi—l aruncă spre noi.

Am crezut că—i o bucata de scoarţă, dar, cînd Vragov a prins—o, am observat că—i o ciupercă mare cît o ureche de porc, o pănciuşcă uscată şi înnegrită. într—o străfulgerare mi—am adus aminte că această ciupercă este un parazit foarte periculos care atacă copacii din pădure, le distruge celofibra şi începe să radieze un fel de lumină chimică, invizibilă de aproape. Şi această lumină — clară şi limpede de departe — pricinuieşte cîteodată, la fel ca în cazul nostru, confuzii grave. Bineînţeles că vinovat de toate eram eu — despre pănciuşcă auzisem, dar îmi zburase din minte şi uite că era cît pe ce să am necazuri din pricina ei.

Ce să vă mai povestesc de bucuria tăietorilor de lemne, care îl purtară pe Saşko pe braţele lor puternice, şi cît de recunoscător îi eram eu, sau despre Bojin Vragov, cum bătea cu patul puştii în pămînt şi striga cît îi ţinea gura :
—Strigoi, hai... lua—v—ar naiba să vă ia !

Pănciuşcă se află acum în micul muzeu al Ocolului silvic, împreună cu năframa lui Saşco legată de băţ. Pănciuşcă şi „steguleţul" le—am lăsat acolo ca să amintească tuturor trecătorilor, tăietorilor de lemne, turiştilor şi curioşilor cum se nasc strigoii.

ISCOADELE

Ce se poate întîmpla cînd cineva merge prin pădure şi vorbeşte singur

Anul trecut, la două iunie, am plecat într—o excursie în munţi, la Ravnogor. Îmi plac aceste locuri deoarece nu sînt abrupte, au pajişti frumoase şi vine lume puţină pe aici. Excursioniştii încercaţii preferă să se caţere pe vîrfuri înalte, iar aici vîrfurile sînt teşite,, rotunjite şi de aceea le evită. Pentru mine însă erau binevenite deoarece îmi place să umblu şi să vorbesc de unul singur. Şi asta mă face să aleg locuri cît mai singuratice.

Unora o să li se pară straniu obiceiul acesta de a vorbi cu mine însumi. Problema e că mă cam bîlbîi şi, cînd mă poticnesc la cîte un cuvînt, mă roşesc, mă încurc şi atunci prefer să tac. în schimb, cînd sînt singur vorbesc curgător şi normal, la fel ca toţi oamenii, de ţi—e mai mare dragul să—mi auzi glasul — de parcă nu vorbesc eu ci un altul, mai deştept, mai ager şi mai ales mai curajos.

Aşa că merg prin pădure şi vorbesc de unul singur. Cu o zi înainte, cineva mă jignise şi acum îi răspundeam după cum merita. Cînd, deodată, în toiul monologului, în partea cea mai interesantă, un foc de puşcă cutremură văzduhul, iar ecoul pădurii îl repetă de cîteva ori.

Am tresărit şi primul gînd a fost să mă întorc şi să—mi continui drumul prin altă parte ; în acelaşi timp însă, tare aş fi vrut să aflu cine trăgea cu puşca în această după—amiază însorită şi liniştită, prin locuri atît de pustii. Aşa încît am luat—o la fugă sprijinind cu mîna rucsacul, ca să nu zăngăne paharul pliant, gata în fiecare clipă să urlu : „Stai !"

N—am făcut nici treizeci de paşi cînd deodată tufişurile s—au rărit şi pe neaşteptate m—am pomenit în faţa unui om ciudat, într—o poziţie stranie : stătea în picioare în mijlocul unei poiene, cu capul descoperit aplecat şi cu o puşcă în mînă. Fiind foarte concentrat în gîndurile sale, nu mi—a auzit paşii şi nu mi—a simţit prezenţa. Avea părul castaniu închis, puţin cărunt, îşi ţinea şapca în mîna stingă, iar cu dreapta strîngea arma.

Eu nu m—am clintit, omul cu puşca la fel. I—am strigat : „Hei !" dar el a rămas nemişcat. Am mai strigat o dată : „Hei, tovarăşe !" Atunci a ridicat capul. Îndată ce mă văzu, mută puşca din mîna dreaptă în stînga, scoase batista din buzunarul pantalonului şi—şi şterse obrazul în dreptul ochilor din care, cu mirare, am văzut rostogolindu—se lacrimi.

—Ce este ? întrebă el, punîndu—şi batista în buzunar, şapca pe cap şi luînd din nou puşca în mîna dreaptă.

—Nimic, i—am răspuns, încurcat de purtarea ciudată a străinului. Am crezut că eşti braconier.

—Nu ! zise omul. Nu—s braconier. Am venit aici să mă plec la mormîntul salvatorilor mei.

—Nu văd nici un mormînt, observai uitîndu—mă în jur.

—Uite—l ! şi—mi arătă în faţa sa o grămăjoară de pămînt, împrejmuită cu bolovani mai colţuroşi.

Grămăjoara era atît de mică încît o puteai acoperi cu ambele palme.

—Glumeşti, zisei eu. Ăsta poate fi un muşuroi de cîrtiţă, în nici un caz mormînt.

—Pentru două păsărele e destul ! răspunse necunoscutul. M—am uitat atent la el, dar figura lui concentrată şi serioasă arăta
că nu glumeşte.

—Cum ? Nu—ţi vine să crezi ? întrebă el.

—Nu ! am recunoscut deschis.

— De ce ?

—Fiindcă nu—mi pot închipui cum două, sau trei, sau chiar un întreg stol de păsărele ar putea salva viaţa unui om !

—Şi totuşi aşa s—a întîmplat, oftă omul cel ciudat. Oricît de fantastic ar părea, aceste păsărele au salvat în patruzeci şi patru, viaţa unei întregi grupe de partizani !

—A unei grupe întregi ?!

—Da, a unei grupe de partizani ! sublinie necunoscutul. Dacă nu crezi, ţi—aş putea povesti cum s—a întîmplat, numai să ai timp să mă asculţi. Vrei ? se însufleţi el şi ochii îi scînteiară de o strălucire ciudată.

Cuvintele necunoscutului m—au intrigat. În afară de aceasta, era încă devreme, după—amiază, soarele ardea puternic, iar sub fagul din mijlocul poienei o umbră deasă te îmbia să te desfeţi în răcoarea ei.

Cum m—am pomenit pentru prima dată în pădure şi cum era cît pe ce să—mi pierd viaţa

Priveşte, ce lucru minunat e pădurea ! începu vînătorul cel ciudat cînd ne aşezarăm în umbra fagului. Ce verdeaţă plăcută, cîtă linişte şi tihnă e aici ! Vîntul adie uşor, frunzele foşnesc, iarba te invită să te odihneşti. Dacă ţi—e cald, te retragi la umbră. Dacă ţi—e frig, hai la soare. Păsărelele cîntă, albinele zumzăie, iar rîul, jos, în vale, ia ascultă cum mai murmură !

Da, frumoasă—i pădurea şi primitoare, numai că... nu întotdeauna şi nu pentru toţi. E bine dacă o cunoşti şi dacă te cunoaşte şi ea pe tine, altminteri e sălbatică, rea, periculoasă. Aşa am văzut—o eu cînd m—am pomenit pe potecile ei la douăzeci şi şase aprilie, anul una mie nouă sute patruzeci şi doi.

Mi—a rămas în minte ziua aceea mohorîtă, pentru că atunci a fost descoperită organizaţia ilegală de la Depoul de căi ferate şi am fost nevoit să—mi părăsesc locuinţa călduroasă, să fug unde oi vedea cu ochii, ca să scap înainte ca poliţia să ne fi înconjurat şi izolat cartierul. Nu m—a văzut nimeni. Am luat—o direct peste cîmp, am mers toată seara şi toată noaptea, şi în zori m—am pomenit în munţii aceştia, singur—singurel, cu nişte ghete în picioare, cu o şubă în spate şi cu o şurubelniţă uitată întîmplător în buzunar...

Şurubelniţa s—a întîmplat să fie în buzunar la mine fiindcă sînt electrician. Tata a fost ucis în o mie nouă sute nouăsprezece, cînd cu Răscoala soldaţilor ; după un timp mama s—a recăsătorit, pe mine m—a luat unchiul pe lîngă el şi m—am făcut electrician. Sînt orăşean, munca mi—o fac la oraş şi nu avusesem prilej pînă atunci să merg la pădure. Probabil de aceea mi—a apărut atît de înfiorătoare cînd m—am pomenit pentru prima dată în mijlocul ei.

Mă uit în jur : copacii încă goi se îndoaie în bătaia vîntului, în întuneric ceva scîrţîie, urlă, vuieşte, pe pămîntul umed se zăresc ici—colo pete de zăpadă, picioarele îţi lunecă în noroi, crengile te înţeapă, rădăcinile îţi pun piedică, tulpini de tot soiul îţi taie drumul, de nu—ţi mai dai seama nici încotro mergi, nici unde ai să ajungi.

Mă bătea pe mine gîndul să mă întorc în oraş, dar ştiind cîte am de tras dacă aş cădea în ghearele poliţiei, am hotărît să mor mai bine aici decît de mîna jandarmilor. Mai aveam o singură speranţă : c—am să mă întîlnesc în curînd cu alţi partizani şi că vom forma un detaşament. Lucru care s—a şi întîmplat, de altfel, dar tocmai spre sfîrşitul anului, iar pînă atunci — nu mă întreba prin cîte n—am trecut şi cîte n—am păţit singur—singurel în pădure.

Chinurile au început în primul rînd cu foamea, dar nici cu picioarele nu o duceam prea grozav — pînă am ajuns în munţi tălpile ghetelor mi s—au desfăcut şi m—am pomenit deodată desculţ. Iar zăpada încă nu era topită de tot, pe ici, pe colo, prin locurile mai umbroase mai dădeam peste troiene. Trebuia să merg într—una căci nu aveam adăpost şi nici hrană. Atunci am jertfit şapca. Am despicat—o în două şi mi—am învelit picioarele, am tras pe deasupra ciorapii, apoi mi—am înfăşurat laba cu tulpini agăţătoare. Dar, vezi, tulpinile erau de anul trecut, tari, uscate, însă n—aveam de ales. Astfel încălţat, puteam totuşi, de bine de rău, să merg, numai că păşeam încet, foarte încet, de parcă aveam copite. Şi colac peste pupăză, „bandajul" se desfăcea la fiecare pas şi trebuia mereu să—l leg. În felul acesta făceam vreo cinci sute de metri pe oră, în schimb picioarele îmi înţepeneau de frig în timp ce călcam cu curaj pe pămîntul ud.

Cu picioarele, cum—necum, am rezolvat—o eu, dar problema stomacului s—a arătat mult mai spinoasă, ca să nu zic disperată. Mi se făcuse o foame încît vedeam negru înaintea ochilor şi mă aşteptam ca în fiecare clipă să cad la pămînt, sleit de nemîncare.

Cu ajutorul şurubelniţei am ras cureaua şi am scos un pumn de strujitură de piele pe care am înghiţit—o, dar după aceea mi s—a făcut o foame şi mai turbată. Am căutat ghinde pe sub frunzişul uscat, însă ticăloşii de şoareci le adunaseră pe toate ! Coaja de fag nu—i comestibilă, frunzele încă nu apăruseră, găseam doar mlădiţe şi muguri. Am încercat eu să le gust, dar nu—mi ţineau de foame. Mi—a trecut prin minte să ucid o căprioară, dar cu încălţămintea mea blindată şi cu viteza de cinci sute de metri pe oră puteam prinde doar melci. Ceea ce, de altfel, am şi făcut. Într—o grotă de munte unde mă adăpostisem, ca să mă apăr de vînt, am găsit într—adevăr cîţiva melci. Le—am spart cochiliile şi am început să'i mănînc, fără a bănui în ce nenorocire m—am băgat.

Melcii aceia băloşi au provocat în stomacul meu o asemenea furtună şi asemenea dureri, de parcă o pisică sălbatecă mă zgrepţăna cu ghearele. Abia mai puteam să—mi trag sufletul. Am găsit totuşi forţe să mă tîrăsc pînă la un loc mai dosnic, acoperit cu frunze veştede de anul trecut, şi acolo, sleit, m—am făcut covrig şi mi—am petrecut astfel prima mea zi de partizan în nişte îngrozitoare chinuri şi păreri de rău că

mor prin aceste pustietăţi, nu lovit de un glonte ci din cauza unui nenorocit de melc
La un moment dat am simţit nevoia ca, înainte de a—mi da ultima suflare, să mai privesc o dată cerul albastru, aşa că m—am întors pe spate şi mi—am aruncat privirea în sus. Exact în momentul acela o pasăre neagră s—a aşezat din zbor pe copacul sub care zăceam şi—a scăpat de sus un sîmburaş. Sîmburaşul căzu pe faţa mea şi se rostogoli pe pămînt, iar cînd l—am luat am văzut că nu era sîmbure ci o cireaşă uscată. Dacă nu era pasărea aceea ca să—mi deschidă ochii, nici n—aş fi observat că mă aflu sub un cireş sălbatic încărcat de poame — ciorchini întregi de cireşe neculese şi nescuturate.
Pasărea avea pene negre, ciocul roşiatic şi nişte cerculeţe de culoare închisă în jurul ochilor. Era o mierlă. A rupt încă o cireaşă şi iar a scăpat—o, uitîndu—se cu atenţie prin ochelarii ei dacă am să întind mîna s—o iau sau nu. Eu nu numai că am luat—o, dar am şi mîncat—o. Era dulce—amăruie, nici tare, nici moale, cu o aromă splendidă, însă altceva era mult mai important : îndată ce am mestecat—o, stomacul mi s—a liniştit şi m—am simţit atît de bine încît m—am sculat, m—am suit în cireş, am mîncat pe săturate şi mi—am cules provizii şi pentru a doua zi.

Primii mei cunoscuţi în pădure. O descoperire importantă îmi dă cheia tainelor pădurii

Salvatorul meu cu ciocul roşu, îndată ce simţi că mă ridic de Ia pămînt, îşi luă zborul, dar lecţia ce mi—a dat—o mi—a fost de mare ajutor în zilele următoare. Am început să mă uit cu atenţie în jurul meu şi am descoperit lucruri importante. Urmărind o veveriţă, de exemplu, i—am găsit scorbura, iar apoi mi—am permis să—i şterpelesc jumătate din cantitatea de nuci din depozitul ei secret. Mai tîrziu am găsit cîteva găuri de şoarece pline cu alune şi cu această hrană am dus—o cincisprezece zile încheiate, pînă cînd mi—am amintit că în rîu există păstrăvi şi că se pot mînca cruzi.
Între timp îmi făcusem un adăpost în preajma cireşului sălbatic, într—un tufiş de jnepi bătrîni, pe versantul sudic al munţilor din
Ravnogor. Acele jnepilor nu cad niciodată şi de aceea animalele se pot ascunde întrei ei, ferindu—se chiar de ochii vulturilor. Eu însumi am văzut cum un porumbel sălbatic hăituit s—a strecurat în acest tufiş şi regele păsărilor a rămas, ca să zic aşa, cu buzele umflate.
Aşa că, urmînd exemplul porumbelului sălbatic, am hotărît şi eu să—mi fac o ascunzătoare între jnepi. M—am vîrît printre tufele cele mai stufoase, am rupt crengile în partea interioară, am săpat pămîntul făcînd un fel de prichici, mi—am înjghebat o saltea din papură uscată şi culcuşul meu a devenit comod încît, după frigul îndurat pe coclaurile munţilor, acesta mi se părea un adevărat palat.
Mă gîndeam : sînt primul care am descoperit ce adăpost nepreţuit sînt jnepii ; dar am înţeles în curînd că printre jnepi îşi găseşte refugiul aproape întreaga lume a păsărilor din pădure, pentru că numai tufele acestea, cînd pădurea se desfrunzeşte, le pot ascunde de vulturii şi ereţii cei feroci.
În timp ce—mi aranjam ascunzătoarea n—am zărit nici o pasăre, dar, îndată ce am terminat, vecinele mele nevăzute au început să—şi facă apariţia şi cu multă atenţie să—şi cerceteze noul colocatar.
Coţofana cea curioasă, în calitatea ei de iscoadă principală a pădurii, a venit prima la mine. Se uita neliniştită în toate părţile, cercetînd cu privirea ca să vadă dacă nu cumva le pot dăuna cu ceva. în care timp şi eu am avut posibilitatea s—o examinez. Era mai micuţă decît porumbelul sălbatic, acră şi nervoasă, dar penele şi puful de pe ea erau mult mai colorate şi mai frumoase decît ale porumbeilor. După ce m—a măsurat fugitiv cu privirea, a zburat trîmbiţînd „cra—a, cra—a !" şi anunţîndu—i pe locuitorii pădurii că nouri vietate dintre jnepi nu e periculoasă.
După coţofană a sosit un stol de păsărele ; s—au aşezat pe un trandafir sălbatic şi se pare că au început o dispută — cine sînt şi ce sînt ; se ţistuiau, fluierau, se certau, iar două chiar s—au luat la bătaie, cînd deodată în tufiş s—a auzit un foşnet şi vrăbiuţele şi—au luat zborul.
Mă gîndii : o fi vreo altă vietate, vreun animal al pădurii, şi, cînd colo, ce credeţi ? Era primul meu cunoscut şi salvator din pădure — mierloiul, însoţit de mierla lui. Ca să fie mai în siguranţă, se pare că n—au venit pe calea aerului ci pe jos. S—au apropiat fără teamă, s—au aşezat apoi pe o rămurea ca să mă cerceteze mai bine de sus şi s—au uitat mult timp la mine, cu ochişorii lor holbaţi. Mierloiul nu avea ciocul roşu, aşa cum mi se păruse prima dată, ci galben ca de chihlimbar, iar cercul arămiu din jurul ochilor îi dădea un aer de bunătate şi nobleţe. Restul penajului era negru, iar picioarele galbene ; mierla avea penele cafeniu închis, cu pieptul uşor stropit în alb sub guşă. Erau nişte păsări cu o educaţie aleasă căci, după ce m—au examinat cu atenţie, s—au întors, au sărit din nou pe pămînt şi au început să scurme.
După familia de mierle m—a vizitat o cinteză. Dar ea, sărăcuţa, s—a arătat a fi ruşinoasă, căci numai

trase cu ochiul de după un copac, fără să mă salute, şi—şi luă zborul îndată ce auzi loviturile ciocănitoarei.

Ciocănitoarea sta în pinul din faţă ; ciocănea şi se uita la mine, apoi iar ciocănea şi iar se uita la mine, de parcă aştepta să—i fac vreun semn. Dar eu n—am răspuns aşteptărilor sale pentru că pe atunci încă nu cunoşteam păsărelele codrului şi nici nu bănuiam că ele vor fi cele mai bune tovarăşe şi apărătoare în aceste locuri sălbatice. N—a trecut mult timp şi prietenia noastră s—a înfiripat, căci in lupta lor duşmanii eu treceam imediat de partea păsărelelor.

Şi iată cum s—au petrecut lucrurile.

Era cam în ziua de trei sau patru iunie. De obicei mă trezeam în zori, cercetam împrejurimile şi, îndată ce răsărea soarele, mă întorceam din nou în ascunzătoarea mea, deoarece cam pe la ora aceea soseau în pădure ciobanii şi văcarii, iar eu nu aveam nici un chef să—i întîlnesc. în ziua aceea, abia mă întorsesem şi mă aciuasem în culcuş cînd aud bătăi de aripi, ciripit şi fîlfîit. Aceste zgomote m—au intrigat şi am hotărît să aflu ce este, căci în pădure chiar şi un foşnet putea prezenta un pericol şi pentru mine. Am pornit în direcţia zgomotului. Mai întîi am văzut un copac care se clătina, apoi deasupra lui o turturică, învîrtindu—se, bătînd din aripi şi ţipînd speriată. Apoi am zărit sub copac o vulpe. Cumătră se ridicase în două picioare şi clătina copacul aşa cum îl zgîlţîi cu mîinile şi privea atent in sus. Acolo, pe o ramură, în cuib, sprijinindu—se în aripi, stăteau trei pui mici de turturea cu ciocurile căscate, aşteptîndu—şi mama ca să le umple cu hrană. Puişorii nu—şi dădeau seama de spaima turturelei şi cu cît ea zbura mai jos, pe lîngă ei, cu atît se ridicau mai mult în cuib.

Între timp apăru coţofana, care dădu de veste pădurii, prin ţipete puternice, că turturica se află în primejdie. Vrăbiuţele veniră şi ele în zbor, ciripind zgomotos, cintezoiul începu să ţipe alarmat : „ciriiip, ciriiip !" Din tufişuri se auzi vocea mînioasă a mierloiului : „turliu—iu—iu, turliu—iu—iu !", iar mierla, rotindu—şi coada, flueră cu putere : „sri—i—i—i, sri—ii—i—i !"

Vulpea însă zgîlţîia cu încăpăţînare şi dîrzenie tulpina firavă.

Încă puţin şi puişorii cei prostuţi îi vor cădea pleaşcă în gură. Înţelegînd pericolul, am luat o piatră şi zvîrl ! cu ea în vulpea cea haină.

Se pare că de atunci păsărelele s—au încredinţat că le sînt prieten şi apărător. Totodată s—a întîmplat şi ceva foarte important : am descoperit singur că păsărelele au un limbaj al lor, nişte semnale de alarmă, şi că oricare dintre ele ar da alarma toate celelalte o înţeleg de minune.

O întîmplare cu o capră prost—crescută. Păsărelele mă salvează din nou

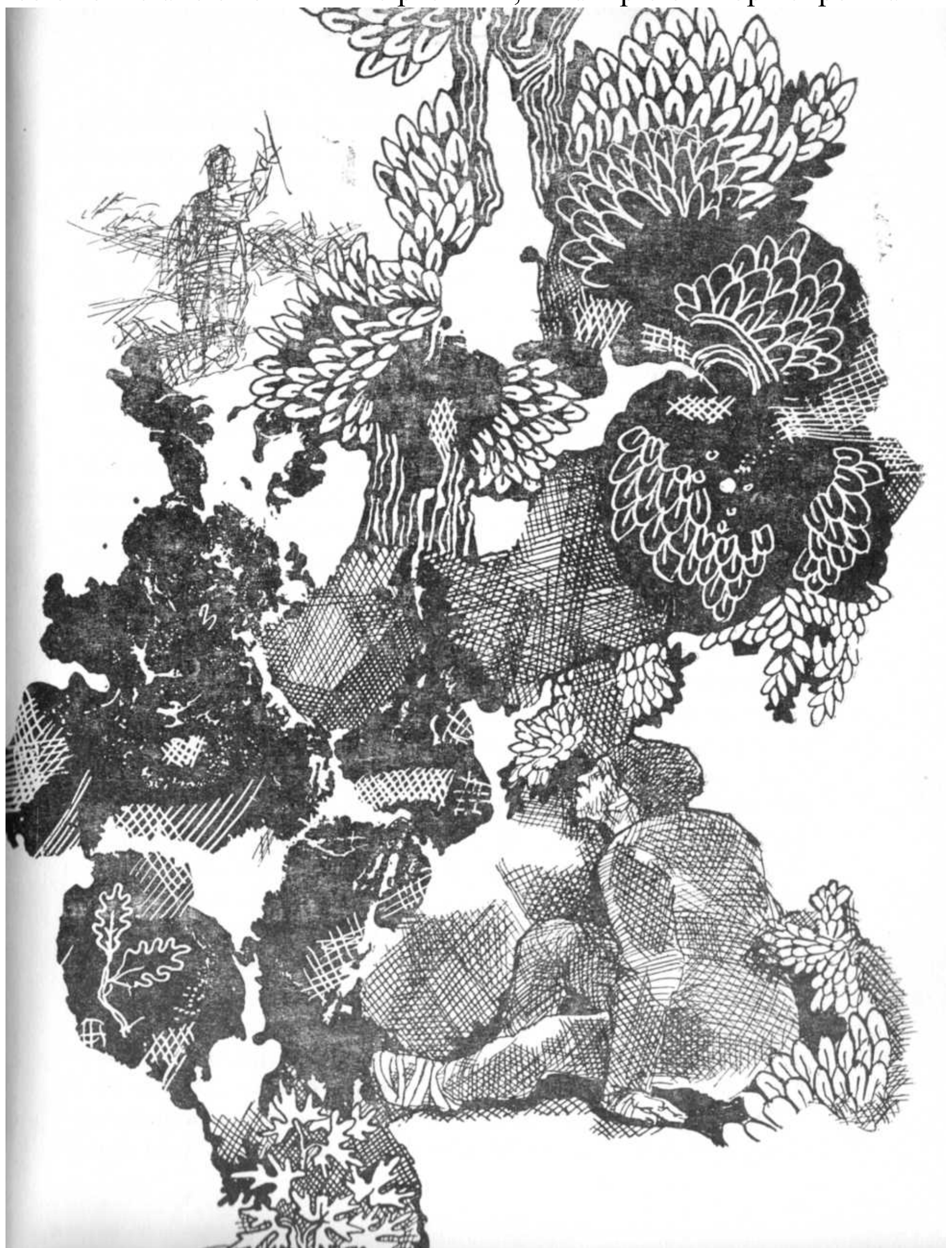
Peste vreo două—trei zile de la păţania cu turturelele, m—am convins că ceea ce mi s—a întîmplat atunci a fost pentru mine o descoperire salvatoare, „cheia" multor taine nebănuite.

După ce o bună bucată de vreme mă hrănisem numai cu cireşe sălbatece, cu alune furate de la şoareci şi păstrăvi cruzi din rîu, mi s—a făcut o poftă nebună de lapte. Iar în pădure lapte era cît îţi poftea inima, căci în fiecare zi venea acolo o turmă de capre. Am hotărît să pîndesc una din tufiş s—o prind şi să beau lapte de capră pînă m—oi sătura. Zis şi făcut. M—am ascuns în tufiş, mi—am ales o capră cu ugerul plin, am prins—o de picioare şi m—am aşezat la muls. Dar diavoliţa de capră a început să zbiere cît o ţinea gura. Nu ştiu,, se speriase ori se gîdila, dar cînd s—a pornit odată să zbiere şi să dea din picioare, atunci a început comedia. Am înşfăcat—o de gît şi am strîns—o cu putere ca să—i înăbuş zbierătele, dar ea s—a speriat şi mai tare şi s—a apucat să behăie ca din gură de şarpe. Atunci i—am dat drumul, dar prea tîrziu : ciobanul m—a simţit, cîinii s—au năpustit lătrînd, iar eu am luat—o la sănătoasa prin hîrtoape şi m—am ascuns pe după cascadă. Aici era o ascunzătoare minunată pe care am descoperit—o cînd mă chinuiam să prind păstrăvi în rîu. Am observat că în spatele cascadei stînca era săpată ca o peşteră, că înăuntru e uscat şi că de afară nu se vede nimic deoarece cascada ascunde peştera ca o perdea. Aşa că ţinta mea a fost acest adăpost. Ciobanul nu mă vedea, dar după crengile pline de noroi ale tufişului a înţeles încotro am fugit şi mi—a luat urma, însoţit de cîinii întărîtaţi. Cît pe ce să mă ajungă dacă nu m—aş fi furişat în ultima clipă în spatele cascadei.

Ciobanul se opri cu sufletul la gură pe malul rîului, iscodind din ochi locurile, dar eu între timp dispărusem. Încă puţin şi ciobanul ar fi renunţat să mai caute şi, uite aşa, totul s—ar fi terminat în linişte şi pace, cînd... ce să vezi ? Ciobanului i—a trăsnit să bea apă şi, aplecîndu—se, a observat urmele mele neobişnuite pe nisipul de pe mal. Eu eram „încălţat" aşa cum ştiţi, iar urmele ce le lăsam erau într—adevăr ciudate. Văzîndu—le, blestematul acela de cioban s—a crucit straşnic. A holbat ochii la

ele, s—a scărpinat pe după ceafă, s—a aplecat, s—a ridicat, a dat să plece, dar s—a mai întors de vreo două ori ca să se mai uite la ele.

În sfîrşit ciobanul a plecat, tălăngile turmei au amuţit, dar eu am stat acolo pînă s—a întunecat şi abia atunci am părăsit ascunzătoarea din spatele cascadei, însă cu multă teamă, frămîntat de presimţiri rele. Ciobanul nu era un prost şi înţelegea foarte bine că fiarele pădurii nu umblă cu încălţări împletite. Iar cel care poartă asemenea încălţări probabil că—i partizan sau vreun nebun. Singura mea speranţă era ca ciobanul să fie un suflet bun şi să tacă. Cu această nădejde mi—am petrecut următoarele trei zile. Mă sculam devreme,, ca de obicei, coboram la rîu, mă spălam, apoi cutreieram pădurea în căutarea hranei. Mă îndepărtam la distanţă de două—trei ore de ascunzătoare pînă ajungeam la ogoarele din Ravnogor şi acolo, pitit în frunzişul vreunui copac lăsat pentru umbră, urmăream ce fac ciobanii, prăsitorii şi tăietorii de lemne. Mă uitam la ei să văd ce lucrează, ce—au adus de—ale gurii — şi, bineînţeles, dacă era posibil, îmi luam şi eu cîte ceva ce—mi era necesar. În felul acesta, din desagii bieţilor oameni, mă aprovizionam cu sare, cu mălai şi chiar cu chibrituri, pe care le păstram ca pe un lucru de mare preţ. Mai tîrziu am furat un topor şi, lucru mare ! o puşcă de la un vînător care adormise în cîmp. Şerparul cu gloanţe n—am îndrăznit să—l iau,, căci omul era încins cu el, dar şi fără gloanţe, aşa cum se va vedea mai departe, puşca mi—a fost de mare trebuinţă. Mai aveam nevoie de un cuţit şi atunci aş fi putut prinde vreo sălbăticiune ca să—mi fac pastrama, iar din piele — opinci pentru la iarnă.

Trei zile la rînd, după dandanaua cu capra, am tot dat tîrcoale—ogoarelor în speranţa că voi putea pune mîna pe vreun cuţit, dar îm zadar, căci oamenii nu—şi mai agăţau traistele în copaci, ca mai înainte, ci le ţineau undeva prin preajma lor. Un partizan încercat şi—ar fi dat seama imediat că prezenţa lui în pădure a fost dată îm vileag, dar eu pe atunci eram fără experienţă, aşa că am pornit liniştit pe cărare spre

adăpostul meu. Ceva mai mult — prin munţi,, în ziua aceea, nu s—au mai auzit nici talăngile vacilor şi nici ale caprelor. Acest amănunt, în loc să mă facă să fiu cu ochii în patru, mă linişti şi de aceea n—am mai luat—o prin pădure, ci am păşit pe cărare. Mergeam liniştit, rumegînd frunză fragedă de fag — asta o ţin bine minte — cînd, dintr—o dată, o gaiţă îşi luă zborul şi începu să ţipe, aproape în urechile mele : „Cra—ea—ea, crea—ea—ea !"

„O fi iar vreo vulpe", mi—am zis şi mi—am continuat drumul, dar după gaiţă, imediat, s—a stîrnit mierla, însă ea nu cînta ca de obicei : „tiu, tiu, tiu !" ci ţipa cu disperare „gic—gic—gic !" şi asta m—a alarmat straşnic. În acelaşi timp, mierla dădea din coadă cînd la dreapta,, cînd la stingă, de parcă îmi spunea „Nu ! Nu ! Nu !"

După mierlă urmă cintezoiul, apoi vrăbiuţele şi într—o clipă toată pădurea era în alarmă. M—a săgetat o presimţire rea şi ca ars am sărit în lături de pe potecă, afundîndu—mă în tufărişul des unde am aşteptat pitit, să văd ce se întîmplă. N—a trecut mult şi după un pom au apărut doi poliţişti cu puşti în mînă. Dacă aş fi întîrziat, gloanţele lor m—ar fi ajuns din spate şi mi—ar fi ciuruit pielea, de n—aş fi avut timp să zic nici „cîrc".

Dacă n—ar fi fost alarma păsărelelor... Poliţaii mergeau unul lingă altul încet, în tăcere. Gaiţa ţipa la fel de înfrigurată, dar ei nu—i dădeau atenţie nici ei, nici mierlei şi nici vrăbiuţelor. Nu cunoşteau semnalele păsărelelor şi nu puteau înţelege că prezenţa lor era descoperită şi anunţată. Au trecut pe lîngă mine şi le—am simţit mirosul de iuft al cizmelor. În sfîrşit au dispărut amîndoi pe cărare în jos şi abia atunci dragele mele prietene, iscoadele pădurii, au încetat alarma şi s—au potolit.

M—am întors înfricoşat la ascunzătoare. Eram tare obosit. M—am culcat, chipurile să dorm, dar gîndul îmi era numai la cele întîmplate. Era clar, ciobanul nu şi—a ţinut gura şi poliţia a hotărît să pornească pe urmele mele.

De abia acum ne—am dat seama de ce nu apăruseră nici văcarii, nici ciobanii şi de ce în pădure era atîta linişte şi pace. Noroc de păsărele ! Mi—am reamintit semnalele lor şi mi—am dat seama că nu erau aceleaşi, ca în cazul turturelei ; erau deosebite şi parcă mai alarmante. Mierla nu mai striga „turliu, turliu!", ca atunci, ci ţipa gic, gic !" şi—şi tot rotea coada. Nici strigătul coţofenei nu era acelaşi, ci mult mai scurt şi sacadat, iar piuitul vrăbiuţelor răsuna mult mai disperat. Toate acestea mă convingeau că păsărelele pot nu numai să semnalizeze pericolul, dar în acelaşi timp să anunţe din partea cui vine.

Mai tîrziu am învăţat că şi cîinii fac la fel : latră diferit la urs, la lup, la vulpe, la iepure, la mistreţ sau la om, dînd posibilitate ciobanilor să cunoască exact cine se apropie de ei şi ce pericol îi paşte. Dar în noaptea aceea zbuciumată şi plină de gînduri mi—am amintit alte amănunte referitoare la modul de comportare al păsărelelor. Astfel, trecînd prin pădure în drum spre ogoarele satului, pînă la un punct ele nu se fereau şi nu se speriau de mine, iar eu mă mişcăm aproape neobservat, dar mai departe ele se burzuluiau şi începeau să dea alarma. Era clar că păsărelele îşi aveau zonele lor. Cele din zona mea mă cunoşteau, erau liniştite şi nu făceau zarvă, dar în zonele vecine eram necunoscut şi suspectat. Deci trebuia cu orice preţ să rămîn aici, unde păsărelele mă cunoşteau, şi numai aici mă puteam baza pe semnalele lor de prevenire.

Dar zona mea era ţinută sub observaţie. Atunci ? Atunci m—am gîndit să fac următorul lucru : să mă depărtez cale de jumătate de zi şi să pornesc la un atac deschis. Să atac cu puşca în mînă şi astfel să abat atenţia poliţiei de la zona mea. În afară de aceasta, cu asemenea „lovitură" mi—aş fi făcut rost de tot ce—mi lipsea — în primul rînd de velinţe, un cuţit şi sare.

Mierlele la ananghie. O acţiune de partizan cu puşca goală

Înainte de a trece la prima mea acţiune de partizan, îmi trebuiau două—trei zile de odihnă pentru a—mi aduna forţele necesare. Aveam nevoie şi de hrană bună, de aceea am coborît la rîu, am prins vreo zece păstrăvi, iar spre seară, cînd s—a întunecat, am făcut un foc haiducesc şi i—am prăjit.

Focul se numeşte „haiducesc" pentru că se face într—o gaură acoperită cu plăci subţiri de piatră, iar cînd acestea se încing, poţi coace pe ele tot ce vrei, numai să ai ce. Focul se aprinde cu lemne uscate, ca să nu facă prea mult fum, cu toate că noaptea fumul nu se vede, iar plăcile acoperă flacăra.

A doua zi am stat culcat, fără să mă mişc. M—am dus doar o singură dată la rîu ca să mă satur de apă. Ziua a treia a început la fel ca şi a doua, cu peşte prăjit şi odihnă. Era o zi senină şi liniştită. Pădurea răsuna de cîntecele păsărelelor. Soarele încălzea plăcut. Albinele zumzăiau din floare în floare şi adunau miere, iar eu stam culcat pe spate, cu ochii închişi, şi mă gîndeam la peripeţiile mele de a doua zi. Deodată a răsunat ţipătul de alarmă al mierlei şi s—a auzit bătaie de aripi. Am deschis ochii şi am văzut cum prietenele mele zburau sus spre cer, ca scăpate din puşcă, iar apoi din nou se lăsau în jos şi se roteau în jurul tufişului, umplînd împrejurimile cu ţipătul lor de alarmă „gic, gic, gic !". Imediat am pus mîna pe topor şi, fără să fac zgomot, m—am strecurat înainte, pînă ce în sfîrşit am văzut copacul deasupra căruia zburau mierla şi mierloiul. Era un fag gros, cu tulpina noduroasă, în vîrful căreia se afla cuibul lor. L—am zărit imediat, dar sub fag nu se vedea nimic. Tărăboiul însă creştea şi totul s—ar fi terminat foarte rău dacă în ultima clipă n—aş fi observat cum una dintre „ramurile" copacului se mişcă, iar capătul ei se apleacă, la fel ca o *ghioacă,* deasupra cuibului de mierle unde stăteau îngroziţi trei—patru pui acoperiţi cu puf. „Ramura cea vie" era un şarpe gros cît gîtul cimpoiului, care se pregătea să—i înghită pe micii mierloi. Am învîrtit o dată toporişca şi, cînd am repezit—o în şarpe, l—am tăiat în două. Partea de jos s—a rostogolit la pămînt, căzîndu—mi la picioare, iar cea de sus, cu cap cu tot, s—a clătinat, a făcut cîteva rotogoale şi abia la a doua lovitură s—a muiat, a lunecat de pe o creangă pe alta şi s—a prăbuşit.

Mierlele priveau de sus la groaznica tîrîtoare care se zvîrcolea în convulsii mortale, dar nu s—au liniştit pînă cînd n—am aruncat cu un ciomag hoitul şarpelui.

Din ziua aceea Gico şi Tiutiuca (aşa i—am botezat pe mierloi şi mierlă) s—au ataşat şi mai mult de mine, iar cînd în a treia zi am întreprins prima mea acţiune de luptă, m—au însoţit tocmai pînă la

marginea pădurii. Zburau din ram în ram şi mă încurajau cu ciripitul lor vesel „ciuru—uc, ciuru—uc!", iar mie mi se părea că—mi spun : „Ţine—te bine, ţine—te bine şi n—ai teamă !"

Aveam într—adevăr nevoie de încurajare, deoarece plecasem la o adevărată acţiune de partizan absolut singur, cu o puşcă goală, fără gloanţe ! Şi cît de multe semne de întrebare îmi ridicau peripeţiile mele viitoare !... Încă nu ştiam unde şi pe cine o să atac, dacă voi întîmpina sau nu rezistenţă. îmi era clar un singur lucru : atacul trebuia să aibă loc seara, iar în timpul nopţii din nou şi cu orice preţ trebuia să mă întorc în adăpost.

Cu toate acestea am avut un noroc chior. Credeam că voi da lovitura la o colibă de ciobani, şi cînd colo am nimerit la o brînzărie, unde pîinea şi sarea erau din belşug, ba am dat şi peste: două carabine noi nouţe şi de multă îmbrăcăminte. Înăuntru nu erau decît doi bărbaţi, întrucît ciobanii încă nu se întorseseră cu oile de la păşune, iar ajutoarele lor plecaseră cu catîrii să ducă caşul proaspăt în sat. Am izbit cu piciorul în uşă, am îndreptat puşca de vînătoare fără gloanţe către cei doi bărbaţi şi—am urlat cu glas fioros :
—Sus mîinile !

Cei doi au încremenit pe loc şi şi—au ridicat mîinile, speriaţi nu atît de armă cît de barba mea stufoasă şi de privirea mea sălbatică.

Unul din ei era un băiat de la ţară cu pulpele strînse în moletiere, cu bocanci şi pantaloni bufanţi, iar celălalt în haine orăşeneşti, cam de vreo cincizeci de ani, cu o faţă ascuţită, cu nişte ochi frumoşi, albaştri, în care n—am citit nici un fel de spaimă. A ridicat şi el mîinile, dar liniştit, privindu—mă drept în ochi cu un zîmbet ascuns.
—Aveţi arme ? am întrebat.
—Nu avem, răspunse omul cu faţa ascuţită.
—Apropiaţi—vă cîte unul, ca să vă controlez !

L—am perechiziţionat întîi pe cel tînăr, iar cînd s—a întors la locul lui, am început să—l caut pe celălalt. în timp ce—l căutam,, el a reuşit să—mi şoptească.
—Trebuie să vorbim între patru ochi !

Eram curios să văd ce o să—mi spună şi de aceea i—am poruncit să—l lege pe cel mic cu o frînghie şi să—i tragă căciula peste ochi şi urechi, în aşa fel ca să nu audă şi să nu vadă.

Apoi i—am făcut semn să iasă afară împreună cu mine şi l—am întrebat ce vrea.
—Mai întîi ridică cocoşul la puşca asta grozavă, mă sfătui el. Altfel n—ai să poţi trage dacă va fi nevoie.
—Altceva ? l—am întrebat.
—Altceva ? Să ştii că şi eu îs la fel ca tine... un tovarăş de al tău.

Eu uitasem într—adevăr să ridic cocoşul puştii. Dacă omul era vreun duşman, nu mi—ar fi spus—o pentru nimic în lume şi de aceea l—am crezut. De aici încolo totul a mers strună. Aliatul meu neaşteptat (eu l—am botezat Sokol, adică Şoimul) mi—a spus că tot caşul care se face aici este destinat nemţilor şi deci ar trebui să fie distrus, dîndu—se foc întregii stîni. Mi—a mai spus că el ar putea să—mi facă legătura cu tovarăşii, să—mi trimită oameni noi ca să ne organizăm aprovizionarea.

La sfîrşit ne—am înţeles cum, cînd, în ce loc şi cu ce parole o să ne căutăm şi o să ne întîlnim în pădure, apoi am fost nevoit să—l bat zdravăn în faţa ajutorului său, ca să—mi spună, chipurile, unde au ascuns puştile, astfel ca nimeni să nu simtă că el m—a ajutat să dau foc brînzăriei.

Toate — scrîşnitul din dinţi, ameninţările cu moartea —— au fost atît de bine jucate, încît băiatul a început să mă roage cu lacrimi în ochi să—l las pe meşter în pace, promiţîndu—mi că—mi va arăta el unde—s puştile. După toată această comedie, prizonierii mei au fost scoşi afară ; am dat foc magherniţei şi în mare grabă am făcut calea întoarsă, încărcat cu hrană şi arme.

Iar Sokol s—a ţinut de cuvînt — a mai adus nu un partizan, ci trei. Astfel în munţii din Ravnogor s—a format prima ceată de partizani, căreia i—am fost comandant.

Cîte ceva despre limbajul pădurii şi despre noii noştri aliaţi

Ascunzătoarea mea dintre jnepi devenise neîncăpătoare pentru toţi, de aceea am hotărît să ne facem lîngă ea un adăpost subteran pe care să—l folosim şi în timpul iernii. Pămîntul săpat îl transportam cu desagii la rîu şi—l vărsăm în albia lui, ca să nu existe nici un fel de urmă de săpătură. Sokol ne—a făcut rost de o sobă mică de tablă la care puteam face şi mîncare. Hrana de bază era mămăliga, deoarece se făcea foarte repede şi ne ţinea de foame. Şi ce bună mămăligă făceam eu ! Galbenă ca aurul, potrivit de moale şi cu o aromă îmbietoare să—ţi lingi degetele, nu alta ! îndată ce o răsturnam pe scîndură, ne

aşezam în faţa adăpostului, la aer curat, şi începeam[1] s—o mîncăm, muind bucăţi într—o strachină cu untură topită. Vecinii noştri, Gico şi Tiutiuca, simţeau cînd începe—masa şi nu întîrziau să vină. Se aşezau pe o creangă, undeva pe—aproape, şi ne aşteptau pînă mîncam, apoi veneau şi culegeau firimitură cu firimitură. Mai tîrziu au devenit mai curajoşi şi rnîncaui direct la masa noastră de partizani. în schimb, totdeauna cînd porneam prin pădure, iscoadele înaripate se aflau permanent în jurul nostru, ca să ne spună la timp cînd se arată în zbor vreun erete sau vultur, cînd trece vreun cioban sau văcar sau în ce tufiş pîndeşte vulpea perfidă.

Traiul de partizan cu foame şi frig luase sfîrşit. Acum eram încălţaţi, îmbrăcaţi, reprezentam o forţă armată. Totodată cîştigam noi şi noi prieteni printre locuitorii pădurii. Nu ştiu dacă o să mă crezi, dar unul dintre cei mai folositori s—a dovedit a fi.... păianjenul. Nimeni n—a băgat de seamă cînd s—a instalat în adăpostul nostru. Eu primul i—am observat pînza într—unui din colţurile tavanului, în cele cîteva zile de la sfîrşitul lunii august cînd, după ce mi—am scrîntit piciorul stîng, a trebuit să stau cîtva timp în adăpost, întins pe spate. Tocmai atunci am avut ocazia să fac cunoştinţă îndeaproape cu păianjenul şi, mai exact, cu calităţile lui de vînător şi constructor iscusit.

Este interesant de observat (de exemplu) cum păianjenul îşi repară, îşi cîrpeşte şi—şi împleteşte pînza, cu cîtă răbdare şi tenacitate îşi aşteaptă victima şi cît de repede o nimiceşte. Dar cea mai interesantă descoperire pentru mine a fost alta : cînd păianjenul devenea nervos şi începea să—şi împletească plasa cu înfrigurare, totdeauna afară avea să fie vînt urmat de furtună. Totdeauna ! Cu siguranţă că—i era teamă ca nu cumva vîntul să—i rupă pînza şi de aceea o întărea cu atîta grabă, alerga din colţ în colţ, se uita în toate părţile, controla, mai cîrpea cîte ceva pe ici, pe colo, lipea cu dibăcie firişoarele argintii de grinzile tavanului şi se liniştea abia după ce furtunii îi trecea mînia.

Şapte luni am convieţuit noi în adăpost şi niciodată pronosticurile păianjenului nu m—au înşelat. După multe verificări el a fost declarat în unanimitate meteorologul principal al grupei noastre de partizani, iar pronosticurile lui în legătură cu timpul le foloseam pentru acţiunile noastre de luptă.

Astfel, la distrugerea podului de pe rîul Ravnogor, care era păzit de un post militar, furtuna anunţată de păianjen ne—a rezolvat problema principală : înlăturarea pazei militare. Pur şi simplu, am hotărît să aşteptăm furtuna care i—a determinat pe soldaţi să intre în baracă şi atunci, neobservaţi de nimeni, l—am minat şi l—am aruncat în aer. Şi toate acestea am reuşit să le îndeplinim punct cu punct numai datorită păianjenului.

Am spus că pe păianjen l—am declarat meteorolog principal, deoarece noi aveam şi alţi prezicători ai timpului : dacă păsările începeau să zboare razant cu pămîntul, soarele să dogorească şi ierburile să miroase puternic, ştiam că vine ploaie. Mai ştiam că dacă muştele încep să ciupească cu sete, broaştele să orăcăie, rîul să vuiască şi bradul să şuiere, timpul se strică. Deosebit de exacte erau din acest punct de vedere pronosticurile rîului. Din adăpostul nostru de abia îl auzeam, dar cîteodată începea să vuiască mult mai puternic ca de obicei. Şi atunci întotdeauna, dar absolut întotdeauna, după acest vuiet începea să plouă. Dar nu numai orice sunet, ci orice schimbare, orice mişcare îşi are semnificaţia sa în pădure. Odată, de exemplu, urmărind încotro zboară albinele, am observat că se duceau tot într—o singură direcţie. Am pornit într—acolo şi harnicele albine m—au condus pînă la o scorbură unde se afla cuibul lor plin ochi de miere. Ara luat din acest cuib doi faguri întregi şi i—am dus în adăpost tovarăşilor mei, iar aceştia, mîncînd miere, n—au mai tuşit, căci toţi trei răciseră din cauză c—au dormit în adăpostul umed.

Kuncio m—a rugat să—i spun cine ne—a dat mierea ca să treacă la catastif numele acestui suflet nobil, binevoitor, şi să—i poată mulţumi cînd va veni ziua eliberării. I—am spus, şi atunci el şi—a notat în carneţelul său : „Să se facă o mie de stupi pentru harnicele albine care ne—au vindecat de răceală cu mierea lor."

Într—un cuvînt, s—a dovedit că pădurea îşi are semnele ei şi numai acel ce reuşeşte să le priceapă poate rărnîne viu şi nevătămat, mai ales dacă e partizan şi—l urmăresc duşmanii.

Iată, o singură dată noi n—am ascultat de glasul pădurii şi am plătit scump, foarte scump, superficialitatea noastră.

Ce urmări poate avea nesocotirea unui pronostic. Iscoadele noastre intră în acţiune la timp. În plină iarnă, fără adăpost

Cele întîmplate au avut loc la începutul iernii. Trecuse vara dogoritoare, frunzişul se scuturase şi ici—colo mai rămăseseră agăţate de tufişurile de fag cîteva frunze roşietice. în timpul acţiunilor din vară ne făcuserăm rost de suficientă îmbrăcăminte, pături şi alimente ; ne mai rămăsese doar să aducem cartofii dintr—o groapă de la marginea ogoarelor satului, aşa că prima noastră iarnă de partizan ar fi putut începe liniştit.

Pînă aici totul a mers bine. Dar păianjenul era nervos. Alerga din colţ în colţ, ţesea noi fire şi toată după—amiaza dinainte de a merge noi la cartofi s—a ocupat numai şi numai de pînza sa. Am atras atenţia tovarăşilor mei, le—am spus că meteorologul principal al grupei prezice furtună, dar ei n—au vrut cu nici un chip să renunţe la cortofi. Eu, în calitatea mea de comandant, aş fi putut, bineînţeles, amîna plecarea, dar cerul era atît de senin, iar soarele ardea atît de strălucitor, încît şi eu am fost de acord ca în dimineaţa următoare să pornim. în definitiv, ce mare lucru dacă ne udă niţel ploaia şi ne mai bate puţin vîntul !...

Erau vreo cinci ore de drum pînă la locul unde se aflau cartofii şi cam tot atît şi pentru înapoiere, deci seara urma să fim din nou la adăpostul nostru. Da, dar socoteala de acasă nu se potriveşte cu cea din tîrg căci pe la amiază, înainte de a ajunge noi la groapa cu cartofi, s—a stîrnit un vînt dinspre nord şi cerul s—a acoperit cu nori negri. Copacii au început să vîjîie, iar pădurea s—a burzuluit. S—au pornit picături mari de ploaie, iar vîntul tăios le—a transformat repede în fulgi, şi cînd a început o furtună de zăpadă, să te ţii ! Am hotărît să lăsăm baltă cartofii şi să ne întoarcem la adăpost, dar nu imediat ci după ce—o mai trece puţin viscolul, într—adevăr, după vreo oră şi jumătate furtuna s—a potolit, dar cînd am pornit din nou la drum am constatat că ne rămîn urmele paşilor pe zăpadă. Un singur lucru ne mai liniştea : în pădure n—am văzut ţipenie de om şi speram că pînă s—o înnopta n—are cine să ne vadă urmele, iar în timpul nopţii vîntul le va şterge.

Însufleţiţi de această speranţă, ne—am întors la adăpost şi, morţi de oboseală, am dormit neîntorşi. Şi cine ştie cît de tîrziu am fi dormit a doua zi dacă în zori nu ne—ar fi trezit fluieratul alarmat al celor două mierle. Bietele păsărele zburau din creangă în creangă chiar în faţa adăpostului nostru şi ţipătul lor „gic—gic—gic !" era tot mai puternic şi mai sacadat. Am sărit în picioare, am ieşit afară şi în aceeaşi clipă am văzut în vale, printre vîrfurile copacilor, căştile strălucitoare, de oţel, ale jandarmilor. Am intrat în adăpost cu sufletul la gură, am apucat puşca şi i—am înghiontit pe tovarăşii mei.

—Sculaţi—vă, că ne ia gaia !

—Cum, ai găsit vreo găină ? mă întrebă somnoros Mircio, lăcătuşul. De cînd îşi dorea el o găină, s—o facem cu mujdei şi mămăligă!

—Ce găină, mă, jandarmii ! Ne înconjoară !

Păturile au zburat pînă în tavan, toţi au pus mîna pe arme şi, care încălţat, care desculţ, au dat buzna afară ca suflaţi de vînt. Taman la timp, deoarece „căştile" se apropiaseră de noi la aproximativ o sută de metri şi am văzut cum coloana s—a împărţit în două, să ne prindă ca într—un cleşte.

Ne—am furişat uşurel prin vîlcea în jos şi aşa am reuşit să avem un avans de vreo zece minute. Căştile au descoperit adăpostul şi au început să—l înconjoare ; noi din vale îi auzeam pe fascişti cum strigă :

—Predaţi—vă, sau veţi fi nimiciţi ! Predaţi—vă !

Continuam să coborîm, alunecînd în jos spre rîu, iar duşmanii, neprimind nici un răspuns, au aruncat o grenadă şi bubuitul ei sinistru a cutremurat întreaga pădure.

După ce au aruncat grenada, fasciştii au observat urmele noastre pe povîrniş şi s—au lăsat şi ei în jos spre rîu, după paşii noştri pe zăpada afinată. Şi ar fi fost vai şi amar de noi dacă zăpada din jurul rîului nu ar fi fost topită şi dacă n—ar fi existat ascunzătoarea din spatele cascadei. îndată ce am ajuns pe pămînt uscat, am luat—o la goană prin rîu spre ascunzătoarea aceea, ca să ni se piardă urmele. Apoi ne—am afundat în peştera izolată prin perdeaua de apă. După puţin au apărut şi urmăritorii noştri, cu *mausere* şi puşti. S—au oprit lîngă rîu. N—au văzut pe nimeni fugind pe povîrnişul din faţa lor şi, bănuind că am apucat—o pe albia rîului, s—au împărţit în două : o coloană s—a dus în sus, alta în jos, iar cîţiva au rămas în faţa cascadei, ca să observe locul. Printre ei am găsit şi gluga înaltă, cenuşie a ciobanului, acelaşi care mă urmărise în primăvară pînă la locul ăsta. Din cauza zgomotului cascadei nu prea se auzea ce vorbesc ei, totuşi, din frînturi de cuvinte, am înţeles că ciobanul este un agent al poliţiei. Probabil că el văzuse urmele noastre prin pădure şi tot el dăduse de veste jandarmilor. Iar aceştia fără doar şi poate ne—ar fi înconjurat şi ne—ar fi ucis pînă la unul, dacă nu ne—ar fi prevenit iscoadele noastre înaripate.

N—am să—ţi mai povestesc toate necazurile noastre de partizani care au urmat : cum timp de nouă ore am stat îngrămădiţi unul în altul în spatele perdelei de apă, lipiţi de stînca udă şi aşteptînd să plece

duşmanii, cum după aceea, desculţi şi flămînzi, fără gloanţe şi rebegiţi de frigul din peşteră, ne—am năpustit prin hăţişuri să ne căutăm un nou adăpost ; cum am săpat cu cuţitele lutul îngheţat, ca să ne facem o nouă gaură în pămînt. Am să—ţi spun numai că, după o îndelungă căutare a unui loc mai sigur, am hotărît să ne facem adăpost puţin mai sus de rîu, în apropiere de cascadă, ca în caz de pericol să putem folosi acest refugiu secret şi sigur.

De foame, de umezeală şi frig am slăbit atît de mult încît rămăsesem ca nişte umbre — nici nu mai auzeam bine şi nu mai puteam să ne mişcăm la fel de repede ca înainte ; dar şi de data aceasta tot prietenii noştri din pădure au venit să ne ajute în nenorocirea noastră. Mierlele au părăsit tufişurile de jnepi şi s—au mutat undeva prin apropiere de noi, iar gaiţa ne vizita în fiecare zi ca să ne aducă ultimele noutăţi din pădure. Traduse pe limba oamenilor, ele sunau cam aşa :

—Crea, crea ! (Vulpea—i pe lingă rîu)

—Crea—ea ! (Vulturul ! Vrăbiuţele să fie atente !)

—Crea, crea, crea ! (Apare un om ! Partizanii să fie cu ochii în patru)

Gico şi Tiutiuca precizau situaţia, iar ciocănitoarea, după cîteva lovituri de prevenire, intra în scorbură ca să sublinieze că nu—i de glumă.

Mai tîrziu, cînd am povestit unui ornitolog întreaga comportare a păsărelelor de pădure, el mi—a explicat că mierlele şi fără noi s—ar fi mutat în vîlceaua de lîngă apă, deoarece acolo iarna este mai cald şi se găseşte mai uşor hrană pentru ele ; gaiţa preferă de asemenea locurile liniştite şi mai ferite, ciocănitoarea şi ea părăseşte înălţimile în timpul gerului. Dar eu rămîn la convingerea mea, că păsările s—au mutat la noi nu numai din cauza căldurii şi a apei, ci şi pentru că ne iubeau.

Ne lipsea doar păianjenul. În urma grenadei aruncate în adăpostul nostru, acest strateg tăcut şi meteorolog iscusit a căzut jertfă duşmanilor.

Am hotărît să ne aducem un alt păianjen în noua noastră ascunzătoare, într—o gaură dintr—o stîncă am descoperit doi păianjeni ; am prins unul şi l—am mutat in adăpostul nostru, dar a fugit. Probabil, i s—a părut că la noi e prea umed şi ne—a părăsit. Noroc de mine că am prins un reumatism la genunchi, aşa că aveam după ce cunoaşte cînd va fi timp urît şi cînd o să se îndrepte. Genunchiul meu „a prevăzut" apariţia vîntului alb, care a topit zăpezile şi ne—a permis, cum s—ar zice, pe la mijlocul iernii, să facem marşul după cartofi şi să ne salvăm de moartea prin inaniţie. Mierlele s—au infruptat şi ele pe lîngă noi, căci le plăceau cartofii fierţi nu mai puţin decît mămăliga. Astfel că, folosind ultimile forţe, am trăit pînă la următoarea vară, a anului una mie nouă sute patruzeci şi patru.

Grupa noastră s—a mărit pînă la nouă suflete ; s—a reluat legătura cu comandamentul, am efectuat cîteva atacuri, ne—am aprovizionat cu arme, iar casele conspirative din sat, în ciuda blocadei permanente, tot reuşeau să ne aprovizioneze cu pîine.

Duşmanul a înţeles că i se apropie sfîrşitul şi a devenit şi mai feroce. A adus avioane deasupra pădurii, a trimis împotriva noastră armată şi a început să scotocească munţii, frunză cu frunză. Foarte multe grupe au avut de suferit ; a noastră însă, datorită .ascunzătoarei din spatele cascadei, întotdeauna reuşea să se salveze.

Din nou sub ameninţarea pericolului de moarte. Ultima faptă eroică a lui Gico şi a Tiutiucăi

Aşa au mers treburile pînă la începutul lui august 1944. Apoi dintr—o dată cercetările în pădure s—au oprit. Jandarmii s—au retras şi pentru prima oară, de cîteva luni încoace, în munţii din Ravnogor s—a întronat liniştea şi pacea. Unii dintre tovarăşi credeau că duşmanul a închinat steagul, deoarece armata sovietică se apropia de graniţa bulgară, dar adevărul era altul : o întîmplare neaşteptată îi dădea posibilitate duşmanului să ne distrugă, dar nu în luptă deschisă ci prin viclenie, iar această întîmplare consta în următoarele, după cum am aflat mai tîrziu.

Jandarmii, după ce au bombardat vechea noastră ascunzătoare dintre jnepi, s—au dus şi au luat din ea toate lucrurile noastre, printre care şi nişte vase de aramă în care ne ţineam brînza şi slănina. La început nimeni n—a observat că pe unul din vasele afumate de focul bombei este scris ceva, dar după şase luni vasul a căzut în mîinile unui om cu experienţă în acest domeniu, un agent de—al lor, care, ştergînd funinginea, a descoperit inscripţia de pe oală, în care se spunea : „Dăruit de Krum V. Kalinov". înarmaţi cu acest nume, poliţiştii au început să caute cine este Krum V. Kalinov şi au descoperit că e un locuitor al satului Ravnogor. L—au strîns cu uşa să spună cui i—a dăruit oala găsită la partizani şi acesta şi—a amintit că a dăruit—o lui Laţiu Velev, cînd Laţiu s—a însurat. Laţiu Velev era răşinar în pădurea din

Ravnogor şi cea mai bună gazdă a noastră, care ne aproviziona cu pîine. Poliţia l—a reţinut pe Krum Kalinov, ca să nu—i dea de veste lui Laţiu că este descoperit, şi l—a pus pe acesta sub observaţie. Zi şi noapte a mers pe urmele lui Laţiu un copoi de poliţie deghizat în cărbunar şi în cele din urmă a reuşit să afle unde ne lasă el desagii cu pîine, în ce loc în pădure şi chiar în ce brad le agaţă.

Atunci în capetele poliţiştilor s—a născut un plan diabolic, ca să ne distrugă. Ca să—l prindă pe Laţiu şi să—l oblige să pună el în aplicare acest plan al lor li s—a părut un lucru nesigur, deoarece aveau experienţa a zeci de comunişti care preferau cele mai straşnice chinuri, şi chiar moartea, decît să devină trădători. De aceea s—au hotărît să—l lase în pace pe Laţiu. L—au lăsat să facă pîinea, s—o ducă la locul stabilit, iar cînd a plecat el, poliţiştii au schimbat pîinea cu o alta şi s—au întors bucuroşi în sat. A rămas numai unul din ei să observe ce se va întîmpla mai departe.

Totul era atît de bine aranjat, încît noi cu nici un chip nu ne—am fi gîndit la o asemenea cursă teribilă, deoarece aveam înţelegere cu Laţiu să nu se arate niciodată în faţa noastră, ca să nu ne cunoască şi să nu ne poată trăda în cazul cînd ar cădea în mîinile poliţiei. De aceea el trebuia să lasă desagii în lipsa noastră, iar noi să ni—i luăm singuri, dar, înainte de a—i ridica, treceam pe la răşinărie şi controlam dacă se află acolo o oală aşezată cu fundul în sus. Asta însemna că desagii ne aşteaptă şi toate sînt în regulă. Aşa că bine s—au gîndit poliţiştii să—l lase liber pe Laţiu, ca el să poată pune în aplicare toate aceste măsuri de precauţie.

Şi uite aşa, în ziua stabilită (era o vineri), eu şi încă doi tovarăşi de—ai mei am pornit—o spre locul ştiut, ca să luăm pîinea lăsată de Laţiu. Am trecut pe la răşinărie, am văzut că oala e aşezată cu fundul în sus şi atunci ne—am îndreptat spre bradul unde ne fusese lăsată pîinea. Era pe înserate. Soarele, mare şi roşcat, îşi trimitea pe pămînt ultimile sale raze, cele mai frumoase.

În jur era linişte, iar cu noi, ca de obicei, zburînd din creangă în creangă, veneau Gico şi Tiutiuca. într—adevăr, în ultimul timp ei ne urmăreau la fiecare pas şi chiar ne—o luau înainte, iar apoi se întorceau să ne întîmpine şi, fluturînd paşnic din aripi, să ne asigure că drumul este liber.

Iată de ce noi nu ne—am mirat că şi de data aceasta păsărelele ne—au luat—o înainte, numai că ele nu s—au mai întors să ne întîmpine. Acest lucru n—a atras atenţia tovarăşilor mei. Doar eu am observat, dar nu m—am gîndit la nimic rău, deoarece în pădure stăruia aceeaşi linişte ca şi mai înainte.

Am ajuns la brad, dar mierlele noastre nu se vedeau nicăieri. Am luat desagii şi tocmai ne pregăteam să rupem din pîine, cînd am observat deodată la picioarele noastre ceva negru. În clipa următoare mi—am dat seama că erau micile corpuri neînsufleţite ale celor două mierle... Prietenele noastre, iscoadele noastre, salvatorii noştri erau morţi ! Micile lor trupşoare zăceau neînsufleţite, cu aripile întinse, iar ciocurile lor galbene erau deschise, de parcă cele două păsărele ar fi vrut şi în ultima clipă înaintea morţii să ne prevină de pericolul care ne ameninţa.

Ne uitam la ele cu ochii în lacrimi şi nu înţelegeam care era cauza morţii lor concomitente, cînd, în cele din urmă, privirea îmi căzu pe pîinile care se vedeau ieşind din desagă şi am observat că erau ciugulite. Mierlele gustaseră din ele înaintea noastră şi imediat după aceea le—a secerat moartea. Pîinea, deci, era otrăvită !

Noi n—am lăsat să se vadă că în mijlocul nostru s—a strecurat alarma. Am pus desagii pe umăr, ca de obicei, am luat pe ascuns şi trupurile prietenelor noastre moarte şi ne—am văzut de drum. Toţi trei eram ca opăriţi. Nu de frică, deoarece ştiam sigur că duşmanul ne va lăsa în pace să plecăm ca să ne otrăvim tovarăşii. Eram copleşiţi de durere, pentru că pierdusem nu două păsărele obişnuite, ci pe cei mai scumpi tovarăşi ai inimii noastre. Uite, de aceea sînt acum aici.

Astfel şi—a încheiat povestirea nenea Goran.

—Priveşte ! Ce splendizi sînt munţii ! zise el întorcînd capul către piscurile ce se înălţau în depărtări, învăluite în verdeaţă.

Mi—am dat seama că—mi atrage atenţia asupra munţilor ca să nu—i văd lacrimile care—i scăldau ochii şi de aceea m—am prefăcut că priveliştea îmi place tare mult, dar în acelaşi timp mă gîndeam : „Cîte taine n—o mai fi ascunzînd această pădure sălbatecă ? Cine ştie cîte taine ?".